

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: У овом броју листа интервју са
Зораном Ђорђевићем, министром за рад,
запошљавање, борачка и социјална питања

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ЗА ОДГОВОРНУ СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Фебруар, месец празновања

Република Србија 15. фебруара обележава два државна празника: Дан државности и Дан војске. Дан државности се слави као сећање на 1804. годину када је у Орашцу почела борба за ослобођење од Турака и као спомен на исти дан 1835. године када је Скупштина у Крагујевцу прогласила први Устав Србије који је означио и почетак савремене српске државности. Стога је Скупштина Србије 10. јула 2001. године одлучила да Сретење буде Дан државности, а од 2012. овај празник слави се два дана, 15. и 16. фебруара.

Од 2007. године на Сретење се обележава и Дан Војске Србије, јер су војни успеси у Првом српском устанку водили ка стварању српске војске и државе у 19. веку, а тада су се први пут јавили организовани облици оружане силе будуће српске државе.

осване сунчан дан па се медвед уплашен од сопствене сенке врати у јазбину, верује се да ће зима трајати још шест недеља. Један од обичаја је и да се на Сретење Господње обавезно пале свеће, јер се верује да пламен свеће штити кућу од грома и других несрећа, али и да има чаробну моћ.

Празници Свети Трифун, који славе православно верници и Свети Валентин, који је део западне традиције, обележавају се истовремено, 14. фебруара као заштитници искрене љубави свих хришћана.

Српска православна црква Светог Трифуна слави као великомученика, који је страдао за хришћанску веру, не искључујући његов значај и као заштитника брачне љубави и верности, које су део хришћанске проповеди.

Верујући у чудну моћ молитвеног заступништва светог мученика Трифуна, Српска право-

По црквеном учењу, Сретење Господње је празник посвећен дану када је Богородица први пут довела Исуса Христа у храм да га посвети Богу и 15. фебруара га славе православни верници у Србији, Русији и у земљама у којима се Божић слави 7. јануара, односно по јулијанском календару.

Сретење као црквени празник слави се од времена цара Јустинијана 544. године. Тада је у Цариграду и околини владала епидемија куге која је дневно односила 5.000 живота, а пустош је направио и катастрофалан земљотрес у Антиохији. На Сретење су одржане масовне молитве и несреће су престале, па се од тог времена тај дан почео празновати као велики празник. Сретење се увек слави 40. дан од Божића и на тај дан не би требало ништа да се ради.

Верованье казује да се на Сретење срећу и раздвајају зима и лето, а дани постају дужи и време топлије. У народу се каже да ако је на Сретење облачно – онда ће крај зиме бити ускоро, а ако

славна црква установила је нарочити молитвени чин, који се обавља на њивама, у баштама и виноградима. Свети Трифун се сматра заштитником пољских и виноградарских усева. Виноградари тога дана иду у винограде, орежу понеку лозу и вином заливају чокот, да би тиме повратили винограду малаксалу снагу после другог зимског мировања. Због тога светог Трифуна у источној Србији зову Орезач и Заризој.

Постоји веровање, ако на Трифундан пада снег или киша, биће кишна и родна година, ако је ведро, година ће бити сушна и неродна.

По западнохришћанском веровању, пак, Валентин је мученик из трећег века нове ере. Признат је као светитељ кога су поштовале све младе несрећно заљубљене девојке. У западном свету, а све чешће и код нас, обичај је да се слави празник заљубљених који се све више везује за потрошачко друштво, док се у православним храмовима и домовима на Трифундан поштује претежно вековна традиција цркве.

В. А.

ИНТЕРВЈУ СА ЗОРАНОМ ЂОРЂЕВИЋЕМ, МИНИСТРОМ ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

За одговорну социјалну политику

Министар Зоран Ђорђевић говорио је за „Глас осигураника“ о актуелним темама из ресора Министарства за рад и активностима планираним за ову годину.

Како видите улогу Републичког фонда ПИО као сервिसа за око 2,5 милиона осигураника и више од 1,7 милиона пензионера?

Сматрам да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање у наредном периоду треба да постане још ефикаснији и модернији сервис за осигуранике, послодавце и кориснике пензија. Што се тиче Министарства, оно ће у оквиру своје надлежности предложити у наредном периоду измене Закона о пензијском и инвалидском осигурању којима би се створили услови да се управо постигне наведени циљ, да РФ ПИО буде ефикаснији и ажурнији у раду. Наиме, у радној верзији Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ни су предвиђене измене које би се односиле на промену услова за стицање права из пензијског и инвалидског осигурања, већ измене које предвиђају лакше и брже остваривање права на пензију, смањење обавеза послодавца и друго.

Тако се изменама Закона планира смањење броја привремених решења за пензију када је разлог за то податак о просечној заради за годину у којој се остварује право на пензију, предлагањем начина одређивања просечне годишње зараде у сваком месецу. Поред тога, предложиће се и орочавање трајања привремених решења. Надаље, предложиће се престанак обустављања 1/3 пензије за износ неплаћених доприноса за осигуранике који су сами обвезници уплате доприноса,

а право на пензију би се одређивало према периоду за који је допринос плаћен. Тиме ће се постићи да РФ ПИО више не врши обрачун и наплату доприноса за пензијско осигурање са припадајућом каматом, већ би то радила Пореска управа, као надлежан орган. Када се ради о смањењу обавеза послодавца, предложиће се измена одредби Закона о ПИО у делу матичне евиденције. Наиме, предложеним изменама би се

постигло да се подаци о стажу осигурања и висини зарада и основица на које је плаћен допринос (укидање обрасца М-4) генеришу сами, на основу података које би РФ ПИО преузимао из Централног регистра обавезног социјалног осигурања, односно изворно би те податке обезбеђивала Пореска управа. Поред тога, за бољи сервис РФ ПИО према осигураницима и корисницима је значајно да се историјски подаци ажурирају

у наредном периоду, што ће се такође предложити изменама и допунама Закона о ПИО.

Како напредује примена пројекта еЗУП и дигитализација када је реч о институцијама које су у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Фонд ПИО, НСЗ)?

Са аспекта Министарства, примена информационог система еЗУП, који је иначе у надлежности Министарства за послове државне управе, тренутно се односи на податке у поседу наше две организације обавезног социјалног осигурања, РФ ПИО и НСЗ. Ради се о подацима који су потребни у управним поступцима других органа, а налазе се у електронским евиденцијама (базама) корисника права из пензијског и инвалидског осигурања и евиденцијама о незапосленим лицима. Од поменутих шест база података које чине основну подршку информационог систему еЗУП, једна се односи на РФ ПИО, а друга на НСЗ и оне су у функцији подршке од 2017. године.

Ако еЗУП посматрамо са корисничке стране, односно са аспекта коришћења података из електронских службених евиденција других органа за наше потребе, ми те податке користимо сразмерно достигнутој степену наше техничке и кадровске опремљености и спремности са тенденцијом потпуне примене у циљу растерећења грађана да достављају податке који су у поседу државе и ради других бенефита које доноси е-Управа.

Процес дигитализације државне управе је приоритет рада претходне и ове владе и процес којим сада управља владина Канцеларија за информационе технологије и електрон-

ску управу. Наше министарство активно партиципира у том процесу, тренутно, на пример, у пројекту „Бебо, добро дошла на свет” – фаза 2 – „родитељски додатак”, где се имплементира могућност добијања родитељског додатка на основу изјаве мајке још у породилишту и без достављања докумената на уобичајени начин. Решење и новац ће стићи на кућну адресу, а мајка ће бити ослобођена прикупљања доказа и друге документације. Тренутно се решење пилотира у три, а током године ће заживети у свим општинама, односно у општинским службама дечје заштите и центрима за социјални рад.

Већа ефикасност мера активне политике запошљавања, уз појачане надзоре Инспектората за рад, довела је до повећања броја запослених и веће уплате доприноса у Фонд ПИО, што значи мање средстава из буџета за исплату пензија. Да ли очекујете још боље резултате у наредној години?

Систем пензијског и инвалидског осигурања и прописи који регулишу ову област не могу да се посматрају независно од других области и прописа, као што су рад, запошљавање, доприноси за обавезно социјално осигурање. Целина мера које се предузимају појачаним надзором Инспектората за рад у циљу спречавања рада на црно и повећања броја запослених, као и измене Закона о раду које утврђују обавезу послодавца да запосленог пријави на осигурање пре ступања на рад, треба да обезбеде бољу контролу, па самим тим и редовну уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Значи, све наведено треба да допринесе побољшању у финансирању пензијског и инвалидског осигурања и даљем смањењу учешћа буџета у финансирању пензија. Очекујем још боље резултате у овој години.

Најавили сте увођење социјалних карата које би допринеле праведнијој расподели помоћи и спречавању злоупотреба. Када се могу очекивати први ефекти ове мере?

Рад по питању социјалних

карата смо започели у последњем кварталу прошле године формирањем одговарајућег тима и њихово увођење је један од приоритета Министарства у овој години.

Као што сте навели, сврха њиховог увођења је допринос праведнијем остваривању социјалних и осталих права грађана из надлежности Министарства, подизање ефикасности у домену социјалне политике, брже и лакше остваривање права грађана, спречавање евентуалних злоупотреба права и избегавања обавеза.

изворима података и изврши пуњење иницијалним подацима грађана. Дакле, први ефекти се очекују крајем године, а знатна консолидација рада у 2019. години.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је са новим сазивом Владе формирало Сектор за родну равноправност и антидискриминациону политику. Којим се све угроженим категоријама становништва овај сектор бави?

Сектор за антидискриминациону политику и унапређење

дима, лица лечена од болести зависности, лица са ХИВ/AIDS, бивши осуђеници и друге маргинализоване друштвене групе, као и пружањем пуне подршке за ублажавање мигрантске кризе.

Сектор учествује у предлагању законских решења која би побољшала положај наведених угрожених друштвених група, сачињава извештаје и предлаже мере за унапређење стања свих особа које на било који начин трпе дискриминацију по основу рада, пола, етничке припадности, сексуалног опре-

Да би се постигла сврха социјалних карата, неопходно је као подршку имплементирати информациони систем социјалних карата који има за циљ да омогући аутоматизовање пословних процеса органа из система социјалне и дечје заштите на свим нивоима организовања, од локалног до републичког.

План је да се у 2018. години донесу правна акта која обезбеђују увођење социјалних карата, израде документа која обезбеђују израду информационог система социјалних карата и да се отпочне са његовом израдом тако да се до краја године формира платформа за базу социјалних карата, обезбеде услови за њено повезивање са

родне равноправности формиран је да би јачао, подстицао, планирао, усмеравао и активно водио развој у области антидискриминације и унапређења родне равноправности према политици Владе Републике Србије, као и да подигне ниво свести грађана и грађанки о антидискриминацији и родној равноправности.

Сектор се бави унапређењем положаја и заштитом права осетљивих друштвених група које су највише изложене дискриминацији и дискриминаторском поступању, а то су жене, породице интерно расељених лица, повратници по основу Споразума о реадмисији, ромско становништво, жртве трговине љу-

дељења, затим координира рад на припреми и реализацији едукативних семинара о људским правима и учествује у раду радних тела Владе која се баве питањима маргинализованих група, а такође сарађује и са невладиним организацијама и удружењима грађана чији су представници припадници угрожених друштвених група.

Поред тога, у организацији Сектора за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности спроведена је и акција „Отворена врата” како би се у директном контакту и комуникацији са грађанима и грађанкама пронашло решење за њихове проблеме.

Г. О.

Успешно завршена обука

Током процеса примене еЗУП у Републици Србији донета је Уредба о прибављању и уступању података о чињеницама о којима се води службена евиденција неопходна за одлучивање у управном поступку и ближе је уређен начин размене података.

Прибављање података електронским путем омогућено је преко информационог система на порталу еУправа Републике Србије (еЗУП), односно путем електронских услуга за размену података у оквиру наведеног информационог система.

Приступ систему омогућен је искључиво аутентификацијом (утврђивањем идентитета) корисника уз примену квалификованих електронских сертификата овлашћених лица, односно серверских сертификата за аутентификацију приступа сервисима од стране органа.

Обука запослених у Фонду, овлашћених за приступ порталу еЗУП, одржана је у Кладову у децембру прошле године. Тренутно је овлашћеним радницима Фонда омогућен приступ подацима МУП, НСЗ, Пореске управе и Централног регистра

Додела сертификата у Дирекцији Покрајинског фонда ПИО

обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО).

У просторијама Дирекције ПФ у Новом Саду квалификовани електронски сертификати додељени су запосленима у филијалама РФ ПИО Војводине и Дирекције ПФ, који до сада нису имали овлашћење за приступ порталу Централног регистра, односно порталу еЗУП, а прошли су обуку прошлог месеца.

Милан Вучуровић, помоћник начелника у Одељењу за матичну евиденцију Дирекције ПФ, изјавио је приликом уру-

чења сертификата да је тиме овлашћеним радницима омогућено да преузимају податке из службених евиденција органа којима је решењем Фонда ПИО дозвољен приступ евиденцији и подацима који су потребни за доношење одлука у управним поступцима, односно да достављају податке из службене евиденције коју води РФ ПИО, на захтев другог органа.

Квалификовани електронски сертификати овлашћеним радницима Фонда су додељени и у Крагујевцу (за филијале Крагује-

Повезано шест база података

Пројектом еЗУП повезано је шест највећих база података у Србији: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Централни регистар обавезног социјалног осигурања, Пореска управа, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство унутрашњих послова и Национална служба за запошљавање.

вац, Чачак, Косовска Митровица, Крушевац, Ђуприја, Краљево и Нови Пазар); Нишу (за филијале Ниш, Лесковац, Врање, Прокупље, Пирот, Бор и Зајечар); у Филијали за град Београд; у Служби I Филијале за град Београд (за Службу I Филијале за град Београд, Службу Дирекције Фонда, Филијалу Шабац и Службу Стара Пазова са испоставом Инђија), као и у Дирекцији РФ ПИО за запослене у Дирекцији и филијалама Смедерево, Пожаревац, Ваљево, Панчево и Вршац.

Д. Кораћ

ОТВОРЕНА ВРАТА ДИРЕКТОРА ФОНДА

Разговори грађана са највишим руководством

У циљу излагања у сусрет корисницима и осигураницима, поред постојећих начина комуникације који су на располагању странкама, Фонд је од 2015. године омогућио да одговоре на своја питања могу да добију и у директном разговору са највишим руководством Фонда. Сваког четвртка од 10 до 13 часова заинтересованим грађанима који имају неки проблем у вези са остваривањем права из пензијског и инвалидског осигурања отворена су врата директорке Републичког фонда ПИО у Београду, као и директора Покрајинског фонда у Новом Саду.

О томе који су најчешћи разлози због којих се странке обраћају Фонду на овај начин, разговарали смо са Снежаном Тадић, начелницом Одељења за интерну контролу и судску праксу, међународну регулативу и развој ПИО. Она је део тима највишег руко-

водства Фонда који сваког четвртка помаже странкама да нађу решење у вези са остваривањем својих права из ПИО.

– На отворена врата директора Фонда грађани најчешће долазе због примедби на дуго трајање поступка у некој од филијала, због незадовољства донетим решењем, због обустава од пензије по члану 120 Закона о ПИО услед неуплаћених доприноса итд. Све странке које долазе на отворена врата најављују долазак, што нам омогућава да се детаљно информишемо, погледамо списе предмета, по потреби контактирамо надлежну филијалу, дакле да обавимо све што је потребно како бисмо заинтересованом кориснику или осигуранику, када дође, што пре помогли и одговорили. На све расположиве начине се трудимо да се проблем на који се странка жали реши што брже и једноставније. Некада то није могуће, па у

тим ситуацијама странкама објашњавамо који су разлози за то, односно на што размљивији начин им приближавамо одредбе закона које се односе конкретно на њихов случај – објашњава Снежана Тадић.

Сви грађани заинтересовани за овакав вид комуникације требало би да телефонском најавом долазак, а то могу учинити позивом бројева телефона 011/206-1102 или 021/487-7754.

Подсећамо да све информације везане за кретање предмета, остваривање права из ПИО, евентуалне проблеме и недоумице, грађани могу да добију ако позову Контакт центар Фонда (0700/017-017), затим код правника који пружају бесплатне савете у филијалама, као и у уобичајеном термину за пријем странака у свакој филијали Фонда понедељком и четвртком од 8 до 12 часова.

В. К.

Буковичка бања

ДРУШТВЕНИ СТАНДАРД ПЕНЗИОНЕРА У 2017. ГОДИНИ

Највише пензионера у Врњачкој Бањи и Кањижи

За око месец дана корисници пензија ће опет имати прилику да се пријаве на оглас Фонда и, уколико испуне услове и нађу се на ранг-листама, да бесплатно оду на рехабилитацију у неку од бања и РХ центара Србије до краја 2018. године. Док не буду познати детаљи о овогодишњој бесплатној рехабилитацији пензионера, право је време да сумирамо резултате везане за опоравак корисника пензија о трошку Фонда ПИО током протекле године, као и за реализацију друга два вида друштвеног стандарда у 2017. години.

Подсећамо да је Финансијски план Фонда за прошлу годину омогућио да се за друштвени стандард корисника пензија издвоје средства у износу од 393,96 милиона динара, што је за преко 30 милиона више у односу на 2016. годину. С обзиром на то да су виши износи средстава која се издвајају за друштвени стандард пензионера резултат повећаних изворних прихода Фонда, очекује се да

ће и средства за 2018. бити већа у односу на претходну годину, и да ће, у складу с тим, већи број корисника моћи да искористи право по овом основу.

Др Дика Кајевић

За бесплатно рехабилитацију издваја се 93,3 одсто укупних средстава предвиђених за друштвени стандард корисника пензија, што је у 2017. износило 367,6 милиона динара. На оглас који је био расписан 1. марта

2017. пријавило се 40.447 корисника.

Др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење РФ ПИО и председник

рисницима да наведу у коју бању би желели да буду упућени.

– Од прошлогодишњег конкурса пензионери су први пут имали могућност да се одреде за две установе са подручја филијале Фонда на којој имају пребивалиште и за трећу установу са списка из Правилника у којој би желели да остваре ово право. На основу тога су упућивани на рехабилитацију, а у складу са смештајним капацитетима установе која није контраиндикована њиховој медицинској документацији. До последњег дана 2017. године на опоравак о трошку Фонда отишло је нешто мање од 12.000 корисника пензије, а највећи број боравио је у Врњачкој Бањи, Ковиљачи и Нишкој бањи, које су се најчешће и налазиле на листама жеља наших пензионера. Могу да кажем да су наши корисници изузетно задовољни што имају могућност да изаберу бању у којој ће боравити, као и самим боравком и услугом пруженом током боравка – наводи др Кајевић.

Он је напоменуо да је Правилник из 2017. предвидео још једну измену – право на бесплатан смештај и превоз, поред пратиоца детета, од прошле године има и пратилац слепог лица. Ово право су по огласу из 2017. искористила укупно 103 пратиоца. Цео посао око упућивања корисника пензија у РХ центре и бање Србије у 2017. години одлично је организован, а обављен је уз велико залагање и ажурност у раду запослених у дирекцијама и филијалама Фонда ПИО уз пословично добру сарадњу са пензионерским организацијама на терену и запосленима у РХ центрима и бањама Србије.

Поред бесплатне рехабилитације, друштвени стандард пензионера укључује и културне и спортско-рекреативне манифестације чији је циљ подстицање интеграције старих лица у друштво, као и солидарну помоћ корисницима пензија у храни, лековима, медицинском материјалу, греву и средствима за хигијену.

Од предвиђених 10,28 милиона динара средстава за финансирање трошкова солидарне помоћи, до краја прошле године реализовано је 9,76 милиона динара, захваљујући којима је најугроженијим корисницима додељено око 17.000 пакета помоћи.

За културне и спортско-рекреативне манифестације, тј. за организацију Олимпијаде спорта, здравља и културе трећег

доба у 2017. години утрошено је 5,66 милиона динара. На тај начин је омогућено да око 600 учесника, односно такмичара (по три члана екипе) из сваког општинског удружења бесплатно учествује на овом својеврсном такмичењу-дружењу, а да број учесника премаши хиљаду.

Према речима Светлане Ђуретић, саветнице директора Покрајинског фонда ПИО, на конкурс Републичког фонда ПИО расписан ради коришћења рехабилитације у бањама Србије о трошку Фонда у 2017. години пријавило се 7.310 корисника пензија свих категорија са подручја АП Војводине. Условне из овог конкурса испунила су 5.432 пензионера, а од тог броја 2.965 их је остварило ово право, које су и реализовали до 31. децембра 2017. године. Такође, истакла је и да је за ту намену из средстава за друштвени стандард пензионера РФ ПИО у Покрајинском фонду ПИО утрошено, сразмерно броју корисника пензија којима се пензије исплаћују преко филијала Фонда у Војводини, око 86,70 милиона динара.

Светлана Ђуретић каже да је код оних пензионера који нису испунили условне из конкурса најчешће разлог за одбијање био тај што су у претходних пет година већ користили право на рехабилитацију о трошку Фонда ПИО, или, зато што примају накнаду на основу обрачунатих 50 посто инвалидске пензије, па

им према Правилнику не припада ово право. Саопштила је и да је већина пензионера из Војводине у 2017. години искористила могућност да предложи у које три бање би желели да оду и то се односило на две бање са подручја Војводине и још једну са списка из Правилника.

Светлана Ђуретић

– Највише корисника пензија из Војводине боравило је лане на бесплатној рехабилитацији у бањама Кањижа, „Термал“ Врдник, „Јунаковић“ у Апатину, „Русанда“ у Меленцима и „Др Боривоје Ђатић“ Стари Сланкамен. Ван Војводине највише су бирали бање: „Златибор“, „Ковиљача“, Ивањица и Горња Трепча. Такође, пут РХ центара и бања Србије отпутовали су и тамо бесплатно боравили и пратиоци пензионера, њих 34, међу којима први пут и они који су

пратили слепа лица – навела је прецизније саветница директора ПФ ПИО Светлана Ђуретић.

Добра сарадња са чланицама Савеза пензионера Војводине и Синдикатом пензионера Србије „Независност“ на општинском нивоу остварена је и при расподели средстава за финансира-

ње солидарне помоћи пензионерима у храни, лековима, медицинском материјалу, греву и средствима за хигијену у складу са Правилником о друштвеном стандарду корисника пензија у РФ ПИО. Тако је у 2017. години материјално најугроженијим категоријама пензионера – посредством филијала РФ ПИО на територији АП Војводине додељено око 2,33 милиона динара солидарне помоћи.

Весна Кадиф
Мирослав Мекеровић

Закон о привременом уређивању начина исплате пензија

Закон о привременом уређивању начина исплате пензија примењује се од исплате за новембар 2014. године. Након повећања пензија од пет одсто, од децембра 2017. године, пензије од 26.643,75 динара до 42.630,00 динара умањују се тако што се за 22 одсто умањује разлика између висине пензије и 26.643,75 динара. Пензије које су више од 42.630,00 динара умањују се тако што се за 25 одсто умањује разлика између висине пензије и 42.630,00 динара, а укупно умањење представља збир ова два износа умањења.

Од умањења пензија Законом су изузети корисници права на привремену накнаду

по основу друге и треће категорије инвалидности, односно преостале радне способности,

инвалидна деца и корисници права на привремену накнаду.

Пензија утврђена применом Закона основ је за обрачун доприноса за здравствено осигурање и примену обустава из пензија, односно кредита које имају корисници.

На пензијском чеку одштампан је износ пензије коју корисник има по решењу, а затим и износ привременог умањења по овом закону. За осигуранике из категорије запослених који пензију примају из два дела овај податак је приказан на чеку за други део пензије.

Г. О.

Врање: ускоро градња првих 190 јефтиних станова

Врање је један од градова у којима ће почети градња првих од 7.400 станова у Србији за запослене у војсци, полицији и безбедносним службама чија је градња предвиђена за ову годину. Очекује се да ће од априла до јуна у Врању кренути градња првих 190 јефтиних станова чија ће цена бити око 500 евра по метру квадратном. Од шест понуђених локација у Врању, три су већ спремне за градњу, а град има потребу за укупно 818 станова.

Локације за изградњу јефтиних станова у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Краљеву већ су одређене, а и њихова градња могла би да почне ускоро.

Градови који су до сада исказали потребу се и код њих гради су Ужице, Чачак, Лесковац, Нови Пазар, Панчево, Пирот, Пожаревац, Пријепоље, Ваљево, Зрењанин, Бор и Зајечар.

Јагодина: караван празника мимозе

Крајем јануара караван празника мимозе из Херцег Новог први пут је прошао главном градском улицом Јагодине. Гости из Херцег Новог, мажореткиње, оркестар, клоунови, поклањали су грађанима Јагодине мимозе, цвет у чију част се одржавају Дани мимозе у Херцег Новом.

У Јагодини је августа прошле године потписан меморандум о привредној, културној, туристичкој и спортској сарадњи Јагодине и Херцег Новог, а један од видова те сарадње јесте и ова атрактивна туристичка манифестација.

Осим кроз Јагодину, караван мимозе прошао је и кроз Златибор, Београд, Бијељину и Бањалуку. Иначе, Дани мимозе у Херцег Новом се одржавају у фебруару, и наредне године ће бити 50 година откако се организују. Уз још један јубилеј, 130 година градске музике, биће то велики догађај за који се Херцег Нови већ припрема.

Ниш: шанса за студенте технике

Удружење студената технике Европе – БЕСТ Ниш организује јубиларни 10. Сајам послова и стручних пракси „Job Fair – Твоја каријера почиње овде!“ који ће се одржати 5. и 6. марта 2018. године на Електронском факултету у Нишу.

Циљ овог догађаја јесте да студентима, дипломцима и пост-дипломцима пружи помоћ приликом тражења посла или стручне праксе, и да изађе у сусрет компанијама и обезбеди им младе, квалификоване, амбициозне и мотивисане кадрове за тражену струку.

Детаљније информације о компанијама учесницама, покровитељима, медијским кућама и досадашњем раду Job Fair-а могу се наћи на сајту jobfairnis.rs/new/.

„ИТ даме“ и у Новом Пазару

Једна од обука пројекта „ИТ је и за жене“ организована је и у Новом Пазару за жене из Рашке, Сјенице и Тутина. До сада је 230 полазница прошло девет програма преквалификације жена за програмирање, од пријављених више од 1.500. Вредност пројекта је 14,80 милиона динара.

Поред програмирања, веб дизајна и креирања страница, полазнице су научиле и како да конкуришу за пројекте, затим како да јавно наступају, развијају тимски рад и да креативно представљају пројекте.

Свака полазница курса направиће веб сајт за неку локалну организацију или фирму, а заједно ће урадити и веб сајт за једну непрофитну организацију.

Министарство трговине планира да организује сличне преквалификације за програмирање, али за неке друге програмске језике.

„Политика“ прославила 114. рођендан

Први број „Политике“, штампан у тиражу од 2.450 примерака, на четири странице, по цени од пет пара, изашао је 25. јануара 1904. године. Овог јануара лист је прославио 114 година постојања.

Оснивач и одговорни уредник „Политике“ био је Владислав Рибникар који је навео у пријави властима да ће лист бити политички и независан.

Попримајући обриси модерног и либералног, али истовремено традиционалног и пре свега родољубивог листа, „Политика“ је започела авантуру без преседана која траје до данас.

Лист није излазио само током Првог и Другог светског рата, односно није се штампао само кад је земља била окупирана. Отуда најстарији политички дневник на Балкану одавно више не представља само новине, већ националну институцију.

Просечна плата у децембру 54.344 динара

Просечна нето плата у Србији исплаћена у децембру 2017. године износила је 54.344 динара, што је номинално и реално повећање за 14,2 одсто у односу на новембар, саопштио је Републички завод за статистику.

Децембарска просечна бруто зарада износила је 74.887 динара, што је номинално и реално више за 14,1 одсто у односу на претходни месец.

У односу на исти месец 2016. године, просечна бруто и нето зарада номинално су више за 1,7, а реално су ниже за 1,3 одсто, наводи се у саопштењу.

Раст децембарских зарада на месечном нивоу резултат је, пре свега, динамике исплата. Наиме, традиционално се крајем децембра због новогодишњих и божић-

них празника исплаћују зараде које би иначе биле исплаћене почетком јануара.

Поред тога, крајем године се врше и исплате заосталих зарада, као и годишњих и кварталних бонуса, што је такође утицало на раст зарада исплаћених у децембру.

Републички завод за статистику подсећа да ће почев од 2018. године просечне зараде рачунати на основу података Пореске управе.

Лесковац добија модеран паркинг

У центру Лесковца, на простору од 3.200 квадратних метара где су деценијама биле смештене управе ЈКП „Топлана“ и ЈП „Дом“, планирана је изградња паркинга.

Радови ће почети у другој половини године, након добијања грађевинске дозволе. Уз 120 паркинг места планиране су зелене површине и дрвореди.

Вредност пројекта износи 12 милиона динара. Пројектном документацијом могуће је и подизање етажних гаража чиме би се у великој мери решио проблем паркирања у граду.

Нови савски мост у Београду

Према најјавама градоначелника Београда, Синише Малог, радови на новом мосту на месту Старог савског моста почеће 2019. године. Нови мост ће имати потпуну пловност Савом за све европске бродове, као и по две траке у оба смера, пешачку и бициклическу стазу, које ће се уклопити у Савску променаду.

Према плану, овај пројекат ће радити домаћа компанија и младе архитекте које су победиле на конкурс.

Градоначелник је истакао и да ће заједно са суграђанима одлучити где ће стари мост бити постављен након изградње новог, а да се за сада гласа између повезивања Земунског кеја са Великим ратним острвом и Новог Београда са Адом.

Најављена је и изградња тунела који ће повезивати Савски амфитеатар са Булеваром деспота Стефана, чиме би се знатно смањио обим транзитног саобраћаја кроз центар града и унапредила и повећала ефикасност саобраћаја.

Сврљиг: студентске стипендије

Општинску стипендију ове године ће користити 27 студената завршних година студија права, економије, медицине и других занимања, који су испунили услове конкурса. Износ стипендије на месечном нивоу је седам хиљада динара и ова финансијска помоћ много значи и студентима и њиховим родитељима. Истовремено, општина Сврљиг свим студентима завршних година субвенционисхе аутобуски превоз на релацији Сврљиг–Ниш.

Иначе, од 2003. године општинску студентску стипендију користило је око 600 младих људи. Једни су посао нашли у струци, други су почели сопствени бизнис, а многе је ситуација натерала да запослење потраже у иностранству.

Врање: по 20.000 најбољим студентима

На званичном сајту града Врања објављена је ранг-листа најуспешнијих студената са територије Врања, који су конкурисали за награде које додељује локална самоуправа. Од 46 пријава, утврђено је да 24 студента испуњавају прописане услове.

Градско веће Врања донело је одлуку да са по 20.000 динара награди 30 најбољих високошколаца.

Помоћ породиљама

Општина Власотинце и током 2018. године наставља помоћ породиљама. Из градске касе незапосленим младим мајкама подељени су ваучери са по 30.000 динара једнократне помоћи. Породиљама које су стално запослене, почетком године уз лични доходак уплаћено је по 15.000 динара једнократне помоћи за набавку опреме, што општину Власотинце сврстава у ред оних локалних самоуправа које воде сталну бригу о младима. Тако ће општина ове године финансирати и четврти покушај вантелесне оплодње за све брачне парове, без лимитирања година старости.

Просечна зарада по новој методологији

Републички завод за статистику (РЗС) просечне плате у Србији до сада је рачунао на основу узорка од 8.000 фирми, односно њихових локалних јединица, а од ове године рачунаће их на основу пријава Пореској управи о обрачунатим порезима и доприносима.

Начелница Одељења за тржиште рада у Републичком заводу за статистику Весна Пантелић изјавила је за Бету да се просек плата у Србији од 1963. године рачуна на основу месечног истраживања о запосленима и зарадама запослених (РАД-1), током кога одабране фирме попуњавају образац о броју запослених и маси исплаћених зарада у одређеном месецу.

– Имена 8.000 фирми и њихових локалних јединица у којима ради 800.000 радника, што је око 40 одсто формално запослених у Србији, које улазе у истраживање, не могу бити доступна јавности јер статистика нема право објављивања индивидуалних података – рекла је Весна Пантелић.

Додала је да су из узорка од 8.000 фирми искључени запослени у Министарству унутрашњих послова и Министарству

одбране, као и запослени на привременим и повременим пословима.

Она је рекла да узорак за израчунавање просечних плата у Србији чине већим делом велике фирме зато „што запошљавају велики број запослених који су предмет истраживања РАД-1, а поред тога лакше могу да одговоре захтеву статистику и сваког месеца достављају податке о броју запослених и маси исплаћених зарада.

Према подацима РЗС, у Србији је активно 87.000 правних лица, где је запослено око 1.500.000 људи, и 165.000 предузетника, где је запослено око 300.000 људи.

Методологија израчунавања просечне плате иста је и у свету, али у развијеним земљама нема толико неформално запослених, који не могу бити обухваћени обрачуном просечних зарада, појаснила је Весна Пантелић.

Она је најавила да ће у фебруару јавност бити информисана о новом извору и новој методологији за обрачун просечних зарада, као и о упоредном приказу просечних зарада за 2017. годину на бази истраживања РАД-1 и на бази података из Пореске управе.

Пореска управа, према њеним речима, не располаже информацијом о томе да ли је свака зарада за коју је поднета пореска пријава о обрачунатим порезима и доприносима (ППП-ПД образац) заиста и исплаћена, па ће се нови подаци о просечним зарадама односити на обрачунате, не на исплаћене зараде.

– РЗС ће у фебруару објавити упоредне податке по једној и другој методологији, али не очекујемо одступања већа од један до два одсто на општем нивоу, осим код просечних плата у општинама где ће се од сада рачунати просек зарада оних који у њој живе, а не оних који раде у тим општинама – објаснила је Пантелић.

Нова методологија израчунавања плата за узорак ће узимати све пореске пријаве, а просечне плате ће се израчунавати на основу обрачунатих зарада за текући месец, што значи да у просек неће улазити ванредне исплате зарада пред празнике које се не односе на тај месец, као што је до сада био случај.

Према подацима Завода за статистику, просечна нето зарада за новембар прошле године у Србији износила је 47.575 динара. Највише плате биле су у београдском региону – 58.902 динара, док су најниже у Шумадији и западној Србији, где је просек био 40.696 динара по запосленом.

Г. О.

РАЗВОЈНА АГЕНЦИЈА СРБИЈЕ

Подршка прерађивачкој индустрији

Развојна агенција Србије расписала је крајем прошле године јавни позив за подршку секторима прерађивачке индустрије, у вредности око 45 милиона динара. Позив ће бити отворен до утрошка средстава, а право учешћа имају мала и средња предузећа која се баве производњом, прерадом или услугама из сектора прерађивачке индустрије, и то: индустрија машина и опреме, прехранбена индустрија, дрвна индустрија, индустрија намештаја и индустрија гуме и пластике. Предузетници ће имати прилику за суфинансирање и до 50 одсто оправданости

пројекта, односно до максимално два милиона динара бесповратних средстава. Суфинансираће се пројекти који се односе на уређење пословања у складу са међународ-

ним стандардима, унапређење постојећих и развој нових производа, нови дизајн производа и амбалаже, као и набавку и имплементацију специјализованог софтвера. Право на бесповратна средства имаће и пројекти који се односе на израду студије изводљивости кроз употребу ИКТ система, као и студије о процени утицаја нових пословних процеса на животну средину, проширење производних капацитета и наступи на међународним сајмовима. Више информација о програму и пратећа документација налазе се на сајту www.ras.gov.rs.

Г. О.

Незапосленост смањена за 17 одсто

Незапосленост је у Јужнобачком округу у 2017. години смањена за 17 одсто, а у Новом Саду за готово 22 одсто, нагласила је на конференцији за новинаре Татјана Видовић, директорка Филијале НСЗ Нови Сад. Говорећи о резултатима који су постигнути у реализацији програма и мера активне политике запошљавања спроведеним у 2017. години, директорка Видовић је рекла да је Филијала Нови Сад и током претходне године наставила успешну интензивну сарадњу са послодавцима.

– Резултат тога је 22,5 одсто више слободних радних места у односу на 2016. годину. Захваљујући подршци Владе Србије, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Владе Војводине и града Новог Сада који су из својих

Татјана Видовић (у средини)

акционих планова запошљавања издвојили знатна средства, током прошле године је 2.300 незапослених са наше евиденције обухваћено финансијским мерама активне политике запошљавања. Осим тога још око

8.300 лица је обухваћено нефинансијским мерама. Три прошлогодишња сајма запошљавања окупила су највећи број послодаваца до сада. Забележена је рекордна понуда слободних радних места, а посетило их

је више од 5.000 незапослених Страни инвеститори попут „Лире“ и „Делфија“ значајно су утицали на смањене незапослености у Новом Саду, јер су заполили 6.500 људи у 2017. години – истакла је Татјана Видовић.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2018. годину, усвојеним крајем децембра прошле године, Филијала Нови Сад ће и ове године спроводити мере активне политике запошљавања намењене првенствено подстицању запошљавања особа која теже долазе до посла. Буџет за ту намену је повећан у односу на претходну годину, а ускоро се очекује и расписивање јавних позива Националне службе за запошљавање на територији целе Републике Србије.

Мирослав Мектеровић

КРАЉЕВАЧКИ „ПЛАСТ-МЕТАЛ” КОЈИ УГЛАВНОМ ЗАПОШЉАВА ОСИ – НА ПУТУ ОЗДРАВЉЕЊА

Недостаје само обртни капитал

После неколико година таворења и на ивици ликвидације, краљевачко предузеће „Пласт-метал”, некада познатије као „Заштитна радионица”, најзад се налази на путу оздрављења.

Држава је, наиме, у потпуности преузела власништво над овом невеликом фирмом која углавном запошљава особе са инвалидитетом (ОСИ) и преполовила дугове од око 60 милиона динара, чиме је инвалидима колико-толико омогућено да живе не само од социјалне помоћи него и – од рада.

Свих 57 запослених, од којих је 54 ОСИ, углавном производних радника мајстора разних струка (овде и директор ради и као инжењер-конструктор), прионуло је на посао и за нешто више од годину дана стабилизovalo предузеће.

Овај колектив данас, са производним програмима који и у жестокој конкуренцији имају прођу на тржишту, може готово у потпуности да издржава себе, чак и да повећа производњу у оба своја погона, ширећи лепезу металне галантерије, конфекцијских и других производа. Тиме су створени и услови за запошљавање бар још десетак од укупно 560 ОСИ колико их има на евиденцији НСЗ у Краљеву.

Али, пред вредним радницима „Пласт-метала” сада је нови проблем: из „зарада”, од-

Погон конфекције у „Пласт-металу”

носно накнада које им држава исплаћује у висини две трећине минималца, они нису у стању да издвајају и новац за набавку репроматеријала, а добављачи углавном траже плаћање унапред. Због тога је нарочито угрожен програм производње савремених, мобилних и потпуно опремљених болничких кревета са непромочивим душеком, и њима сличних кревета за потребе Војске Србије, геронтолошких центара, дечјих обданишта, одмаралишта. Доведена је у питање и производња нових, дигитализованих

машина за премотавање тканина и других „метражних” материјала. Стога запослени апелују на државу и локалну самоуправу да им помогну у набавци обртних средстава да би наставили производњу и тако (за) радили за себе и – нова радна места за ОСИ.

– Да имамо обртног капитала могли бисмо одмах да запослимо најмање

десет особа са инвалидитетом, мада смо и током минуле године запослили њих 13. Ако држава већ стимулише приватне фирме које запосле тек понеког инвалида, зашто не би стимулисала и нас као своје предузеће, бар са пет милиона динара, а с тим новцем могли бисмо потпуно да оздравимо – закључује директор Драган Милашиновић, који се својски бори за оно што је још преостало од овог јединственог краљевачког предузећа.

Д. Стојић

ПОКРАЈИНСКА СПОРТСКА НАГРАДА „ВИХОР” ЗА 2017.

Признања и спортистима са инвалидитетом

Потпредседник Покрајинске владе Ђорђе Милићевић и покрајински секретар за спорт и омладину Владимир Батез уручили су традиционално спортско признање „Вихор” које Покрајинска влада додељује најбољем спортисти и спортисткињи из Војводине, као и најуспешнијим спортским екипама у мушкој и женској конкуренцији.

Признање за најбољег спортисту и спортисткињу у 2017. додељено је рвачу Виктору Немешу и атлетичарки Ивани Шпановић. У конкуренцији најбољих мушких екипа признање је припало Одбојкашом клубу „Војводина” из Новог Сада, док је у конкуренцији најбољих женских екипа награђен Стонотениски клуб „Обилић-Алева” из Новог Кнежевца.

Од 2016. године ово престижно признање, које садржи и финансијску подршку за даљи рад, додељује се и најуспешнијим спортистима и организацијама особа са инвалидитетом. Награду „Вихор” за 2017. годину поново је добила наша најбоља параолимпијка, стонотенисерка Борислава Перић Ранковић која је у прошлој години освојила

Најбољи спортисти у АПВ приликом доделе годишњег признања

златну медаљу на Светском првенству у екипној конкуренцији, такође и на Европском првенству титулу најбоље и у појединачној и у екипној конкуренцији. Ово признање у категорији мушких спортиста ОСИ добио је стонотенисер Митар Паликућа, освајач бронзе са Европског првенства појединачно и екипно и екипне бронзе са Светског првенства у класи 5. Најбоље екипе спортиста ОСИ у 2017. години у Војводини које су добиле признање „Вихор” биле су СТК

ОСИ „Спин” из Новог Сада, чије су чланице наше трофејне репрезентативке – параолимпијке Борислава Перић Ранковић, Нада Матић и Биљана Убовић. Међу мушким екипама ово признање, као најбоља, добила је екипа Стонотениског клуба ОСИ Зрењанин К2 чији су чланови Горан Перлић, Борис Стоиљковић и Милан Зелен, који су, такође, били веома успешни на европском и светском шампионату.

Честитајући награђенима потпредседник Милићевић је

рекао да су ове награде заслужили сјајним резултатима које су остварили и победама које су извојевали на спортским борилиштима широм планете.

Ресорни секретар Владимир Батез истакао је да је 2017. била успешна за српски и војвођански спорт, те да су наши спортисти наставили са континуитетом постизања врхунских резултата, и да ће Покрајина учинити све што је неопходно да тако буде и убудуће.

Мирослав Мектеровић

ОСНОВАНА ЗАДРУГА „ЗЛАТИБОРСКА ВРЕЛА”

Добро осмишљен програм

У Чајетини је основана Земљорадничка задруга „Златиборска врела”, која има за циљ унапређење пољопривредне производње у овој општини. Примарни циљ је да се свима који се баве било којом граном пољопривреде пружи подршка у производњи и омогући сигуран откуп производа.

Детаљан програм рада задруге, на Оснивачкој скупштини присутнима је представио члан радне групе, Милија Јездимировић.

На првој седници Скупштине задруге, за директора је изабран Душан Кнежевић (власник Ветеринарске станице у Чајетини), за председника Скупштине Горан Вилић (власник ИМ „Златибор-Чајетина”), за председника Управног одбора Коста Михаило-

вић, а за председника Надзорног одбора Раде Вирић.

Оснивачкој скупштини присуствовао је председник Задружног савеза Србије, Никола Михаиловић, рекавши да је програм рада новоформиране задруге у Чајетини добро осмишљен.

Председник Управног одбора новоосноване задруге, и директор задруге „Српско-руског пријатељства”, Коста Михаиловић, истакао је да је подручје општине Чајетина веома погодно за развој сточарске производње, како крупне тако и ситне стоке. Самим тим и производње меса, сира, кајмака, млека и других млечних производа који су на Златибору давно оцењени као вр-

ло квалитетни. Међутим, златиборски сир и кајмак нису заштићени као регионални производи, па се на пијаци Златибор ови производи из целог региона продају као златиборски. Стога ће, каже Михаиловић, један од циљева задруге „Златиборска врела” бити и заштита географског порекла златиборских производа.

Д. Росић

ШЕСТИ САЈАМ ПЕГЛАНЕ КОБАСИЦЕ

Подстицај локалној економији

У Пироту је окончан дневни, шести сајам пеглане кобасице. Према оци стручног жирија на чијем је челу проф. др Бранислав Златковић, најкуснију и најбо-

љу пеглану кобасицу направио је Горан Панић, из екипе „Мурца“. Друго место припало је Дејану Ђорђевићу из „Златне потковице“, док је бронзано одличје понео Милан Савић из „ММ“.

Награду за промоцију овог специјалитета понео је Далибор Тошић из екипе „Боема“, који је био победник у више наврата.

Уз посетиоце из целе Србије сајам је видело и више хиљада Бугара, који су овде дошли у педесетак аутобуса и многобројним аутомобилима, а манифестацију „пиротске вијагре“ отворио је министар пољопривреде, Бранислав Недимовић. Он је истакао да скупови попут Сајма пеглане кобасице дају снажан импулс локалној економији и кућном буџету

Градоначелник Пирота мр Владан Васић на отварању овогодишњег Сајма пиротске пеглане кобасице истакао је задовољство огромном посећеношћу,

посебно због великог броја туриста из Бугарске, пожелевши добродошлицу присутнима.

– Један производ који се правио у подрумима, гаражама, радионицама, извукли смо на светлост дана и ставили раме уз раме са другим брэндовима које Пирот има, попут качкаваља и ћилима, и омогућили људима који се баве прерадом и меса и млечних производа и сира да зарађују тиме што продају своје производе. Све то иде у корист и локалне економије и туризма и кућних буџета и ја желим да све више људи ради овај посао и да то раде све озбиљније – казao је градоначелник Васић.

Према општој оци, ово је до сада најуспешнији сајам.

Г. О.

ПОЖАРЕВАЧКО УДРУЖЕЊЕ ПРИМЕР У БОРБИ ЗА ИНВАЛИДЕ РАДА

Успешно штите своје чланове

Председник Савеза инвалида рада Србије, Божидар Цекић, који је и члан Савета Владе Србије и члан Већа самосталних синдиката Србије, борао је у радној посети Пожаревцу, односно подружници Удружења „Градска организација инвалида“ рада у овом граду.

Један од главних разлога посете Божидара Цекића баш овом удружењу јесу њихови резултати, као и степен организације захваљујући коме су у прошлости у више наврата стали у заштиту својих чланова, и то веома успешно.

У разговору са председником удружења, Светозаром Божиновићем, и члановима Скупштине Удружења, Цекић је подсетио да је последњих година донето више закон-

Председник СИР Божидар Цекић и председник инвалида рада Пожаревац са члановима Скупштине удружења

ских прописа који омогућавају боље услове за живот и рад инвалида.

– Инвалидима треба створити услове под којима се неће осећати некорисним члановима друштва. О том психолошком моменту треба нарочито водити рачуна, јер је важно да се свако од нас осећа корисним – навео је председник Савеза инвалида рада Србије,

је, Божидар Цекић, захваљујући чијем залагању је у овом али и осталим, сродним удружењима протекле године одржано више округлих столова и трибина.

Њихов циљ истоветан је циљу и овог састанка, а то је да се помогне удружењима која брину о инвалидима да још боље разумеју нове прописе који се односе на заштиту ове осетљиве групе становника.

Председник Удружења инвалида рада Пожаревац, Светозар Божиновић, истакао је важност ове посете нагласивши да ће она умногоме допринети бољем раду Удружења „Градска организација инвалида рада“.

„Сматрамо да је сада наш најважнији посао да искоришћавамо нове могућности које нам се пружају у све већем обиму. Биће за то потребан мукотрпан рад, али ако у нама постоји непоколебљива одлука за напредак, онда нема разлога да сумњамо у наш успех“, заједнички је закључак учесника овог састанка.

С. Божиновић

РАДИОНИЦЕ ЗА МАЛИШАНЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ У СОМБОРУ

Деца упознају тајне старих заната

Сомборско удружење старих заната, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, одржало је неколико радионица у оквиру којих су деца са сметњама у развоју научила прве кораке у освајању тајни занатског рада. Циљ ових радионица јесте да се помогне ученицима Школе за васпитање деце са сметњама у развоју да пронађу свој пут и развију способност стварања.

Прва лекција била је из медаколарства. Деца су учили о старим занатима и како да обоје лицидерско срце.

– Лицидерско срце правимо од меда, брашна и воде. То је стара рецептура. Радимо једно

срце недељу дана, јако пуно посла има са њим – објашњава Нели Јановић, медаколарчар.

Весна Зарић, која је такође појашњавала деци тајне заната, после губитка посла одлучила је да прави сувенире са мотивима Сомбора. Каже да јој овај занат данас испуњава време да и живи од њега.

– Почела сам прво да радим декупаж, а онда сам прешла на осликавање стакла. Испочетка је то било из хобија, али када сам видела да ми иде, почела сам мало озбиљније тиме да се бавим, па сам отишла и на курс – каже Весна Зарић.

Радионице попут ове у Сомбору су значајан корак да се

занати сачувају од заборава. Гордана Преодојевић, саветник у Националној служби за запошљавање у Сомбору, каже да НСЗ организује обуке у које укључују и младе.

– Очувања старих заната нема без оваквих радионица.

Треба заинтересовати децу и у млађем узрасту, која би кроз игру научила да праве играчке, сувенире, јер можда ће им то помоћи да лакше пронађу пут којим ће ићи – каже Гордана Преодојевић.

Г. О.

ОЦАЦИ

Помоћ у кући за старије особе

Организатори и геронтодомаћице

Општина Оџаци и хуманитарна организација ЕХО Нови Сад, и ове године настављају успешну сарадњу на реализацији пројекта помоћи у кући за старије особе.

Латинка Васиљковић, председница Општине Оџаци, и Тилда Ђенге Слифка, директорка ЕХО, недавно су потписале уговор о сарадњи на реализацији овог пројекта, у циљу унапређења положаја старијих особа у општини Оџаци, за који

је локална самоуправа издвојила 3,1 милион динара.

ЕХО ће обучити 18 геронтодомаћица које ће пружати помоћ у кући за 124 старије особе са подручја општине, а пројекат ће трајати до 31. јула 2018. године.

Кроз ову услугу старијим особама се, у складу са проценом њихових потреба, обезбеђује помоћ у свакодневним животним активностима.

Д. Краћ

НЕГОТИН

Пакети за најугроженије

У јануару је настављена подела хуманитарне помоћи социјално најугроженијим породицама, за коју је средства обезбедила општина Неготин. На списку људи, који су пакете са најосновнијим намирницама добили око новогодишњих и божићних празника, било је 850 носилаца домаћинства, за које је процењено да живе у тешким условима.

Средства за хуманитарну подршку најугроженијим Крајинцима обезбеђена су захваљујући ребалансу општинског буџета, а сваки од пакета са најнужнијим потрепштинама вредан је око 1.000 динара.

Помоћ су расподељивали волонтери Црвеног крста, који је прискочио и са својим хуманитарним залихама, конзервираном храном и средствима за хигијену.

Неготинска хуманитарна организација је поделила и пакете помоћи Црвеног крста у храни и хигијени најугроженијим житељима у сеоским насељима, према списковима сачињеним у месним канцеларијама. Том приликом је расподељено 450 породичних пакета хране и хигијене, највише за стара лица и особе које су социјално угрожене.

Ј. Станојевић

Услуге у дневном центру

Удружење пензионера града Новог Сада у оквиру својих просторија има и Дневни центар, у којем се члановима Удружења и осталим пензионерима Новог Сада пружају бројне услуге и погодности.

Након реновирања просторија зграде Удружења 2015. године, које је финансијски подржала локална самоуправа, отворен је модеран и функционалан Дневни центар у којем дневно борави око 60 пензионера.

Чланови Удружења и остали пензионери могу да добију један топли оброк, да се ошишају, да добију услугу кројача, прања и пеглања веша, да набаве повољно зимницу, огрев, пакете хране и кућних потрепштина, а такође да се друже и да се баве спортско-рекреативним, културно-уметничким и другим активностима.

– Корисници центра могу, између осталог, да се укључе у Спортску секцију и у рад нашег културно уметничког друштва, да измере крвни притисак и шећер у крви, да добију правни савет и савет социјалног радника, да присуствују предавањима, да читају књиге из библиотеке, и да учествују у обуци за рад на рачунарима, а

Милена Жарковић са корисницима центра

о њима се брину и две геронтодомаћице – истакла је Милена Жарковић, координатор рада центра.

Да би Дневни центар успешно радио Удружење сарађује са бројним јавним установама и организацијама у граду, као и са

локалном самоуправом и покрајинском влашћу.

Редовно функционисање центра осигурава се пројектним активностима Удружења, аплицирањем на конкурсе града Новог Сада и Владе Војводине.

Драган Кораћ

САЈАМ СТВАРАЛАШТВА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У ЈАГОДИНИ

Да лакше дођу до посла

Крајем јануара у Јагодини је први пут одржан Сајам стваралаштва особа са инвалидитетом, на којем је учествовало 11 удружења из Поморавског округа. Циљ ове манифестације био је професионална рехабилитација и лакше запошљавање особа са инвалидитетом. Један од организатора сајма, предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом „Будућност Пет“, основано је 2017. године, с циљем пружања помоћи особама са инвалидитетом кроз запошљавање и оспособљавање за пружање услуга у областима пословања предузећа. У компанији планирају да ове године запосле 300 радника, од којих ће већина бити ОСИ.

У Србији живи 800.000 особа са инвалидитетом а прецизних података колико њих ради нема, јер иако закон прописује да сва-

ки послодавац на педесеторо запослених треба да има и најмање две особе са инвалидитетом, у пракси није увек тако. Прошле године, захваљујући програмима и мерама које спроводи НСЗ, запослено је 114 особа са инвалидитетом, а за те намене издвојено је више од 18 милиона динара. Такође, у различите едукације, саветодавне услуге и сајмове запошљавања укључено је

215 особа са инвалидитетом и донето 167 решења за процену радне способности.

У оквиру сајма одржан је округли сто на тему „Активне мере запошљавања особа са инвалидитетом“, на коме је било речи о активним мерама које се односе на подстицаје послодавцима приликом запошљавања ОСИ. Посебно је истакнут значај организовања оваквог сајма за пове-

ћање стопе запослености ОСИ. На сајму је потписан Меморандум о унапређењу положаја особа са инвалидитетом Поморавског округа између представника осам удружења, Националне службе за запошљавање, фирме „Будућност Пет“, Градског центра за социјални рад и Националне организације особа са инвалидитетом Србије. Циљ Сајма стваралаштва особа са инвалидитетом је јачање регионалне инфраструктуре за подршку ОСИ у Поморавском округу и промоција њиховог стваралаштва.

Своје радове на Сајму представила су удружења из Јагодине, а два ваучера од по сто хиљада динара, поклон фирме „Будућност Пет“, добила су Општинска организација слепих и слабовидих из Параћина и Удружење за особе са Дауновим синдромом из Јагодине.

Г. О.

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ КЛАДОВО

Реновиран Дом пензионера

Удружење пензионера општине Кладово крајем минуле године завршило је реновирање свог објекта површине 160 квадратних метара. Синиша Стаменковић, председник Удружења, каже за „Глас осигураника“ да је то било генерално сређивање просторија које су у употреби го-

Бесплатан превоз

На иницијативу Удружења пензионера, општина Кладово је за старије од 65 година обезбедила новац за субвенционисање јавног превоза у приградском саобраћају. На бесплатни превоз од почетка ове године житељи могу да рачунају у дане када се исплаћује пензија и пијачним данима (субота). У удружењу подсећају заинтересоване суграђане да што пре треба да се обрате удружењу како би добили превозничку легитимацију.

тово пола века, од 1970. године. За грађевинске радове и измену електро и друге инсталације утрошено је два милиона динара, а нешто више од милион плаћена је одређена опрема за рад. Ово је остварено

уз помоћ локалне самоуправе, привредних субјеката општине, малих предузетника и занатлија, уз немерљив волонтерски рад неколико пензионера. До новчаних средстава долазило се и споро и тешко, зато су се и радови одужили на две године.

Градић Кладово има 8.913 житеља. Пензионера је око шест хиљада. Најбројнији су они са старосном пензијом, њих је око 3.200. Просторије Клуба Удружења пензионера и инвалида рада (јер дом има две

канцеларије) нису затвореног типа. Ко год жели може у реновираним просторијама да проведе део времена, где се служи кафа уз коју иде и ратлук, а има и безалкохолних пића. Може да се одигра и која партија шаха или да се користи компјутер. Клуб прима око 80 гостију. Поред сарадње са удружењима из Србије, сарадња је успостављена и са пензионерским удружењима из Европске уније, из Турн Северина (Румунија) и Видина (Бугарска).

Урош Бановић

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОБРЕНОВАЦ

Завршена набавка угља и зимнице

У обреновачком Удружењу пензионера завршено је пријављивање заинтересованих чланова за набавку угља за ову годину. Пријавило се око 1.500 пензионера за које је обезбеђено 3.200 тона сувог и 7.000 тона сировог угља из колубарског угљенокопа. Утврђен је распоред доставе на кућне адресе и испорука у фебруару. Купцима је матично удружење омогућило да угљем набаве под повољним условима на више рата, као и зимницу и основне животне намирнице.

Председник општине Обреновац Мирослав Чучковић изјавио је да су до средине јануара издате 5.243 сениор картице, што је више од трећине пензионера обреновачке општине.

М. Ашковић

БАБУШНИЦА

Основано удружење инвалида рада и ОСИ

Крајем прошле године у Бабушници је основано Удружење инвалида рада и особа са инвалидитетом, на захтев инвалида рада и уз сагласност општине Бабушница и локалне самоуправе.

Циљ удружења јесте јединствено заступање интереса инвалида рада и особа са инвалидитетом на територији целе општине. Према речима изабраног председника, Војислава Пејчића, Удружење ће организовати предавања, трибине о правима, лечењу и положају ових особа у друштву, волонтерске акције и давати разне врсте новчане и друге помоћи. Биће одређен дан удружења, а сарађиваће са свим удружењима пиротског, нишког, као и лесковачког региона. Новоформирано удружење налазиће се у просторијама Удружења пензионера општине Бабушница.

Д. Голубовић

Брига о чланству

Крајем децембра прошле године Извршни одбор Градског удружења пензионера Пирот одржао је последњу седницу која је била свечаног карактера, у сусрет предстојећим празницима. Седници је председавао Ђорђе Митић, председник Извршног и Градског одбора удружења пензионера.

Он је нагласио да је срећан што је Удружење годину завршило успешно, констатујући да је целокупан годишњи план рада и активности успешно реализован.

Митић је посебно истакао да су новчана средства строго наменски трошена.

– Помагали смо најугроженије пензионере са подручја наше општине па је педесетак њих добило помоћ из средстава Удружења а један број је користио позајмицу без камате и на отплату у неколико рата. Тридесетак њих је добило новац за куповину лекова. Набављено је 1.800 кубика огревног дрвета, уз отплату на рате. Пензионерима са нижим примањима подели-

ли смо пакете у вредности од 1200 динара. Тако је у 2017. години подељено 740 пакета – истакао је Ђорђе Митић.

Митић је у извештају посебно истакао да је у 2017. години учлањено близу шест стотина нових чланова, али да на томе још тре-

ба радити. Током прошле године Градски одбор пензионера Пирот организовао је шест излета за своје чланове, под називом „Упознајмо завичај и домовину“. За једнодневне излете пут је плаћало удружење.

С. Панакијевски

ВАНРЕДНА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ГРАДА КРАЉЕВА

Резултати – изванредни

Ванредна само по називу и редоследу одржавања, али већ традиционална „предновогодишња“ Скупштина Удружења пензионера града Краљева, показала је да су остварени резултати изванредни, што је и једногласна оцена свих 40 чланова Скупштине.

Иако ће биланс за целокупну минулу годину на дневни ред стићи за два-три месеца, већ је „октобарски пресек“ показао да тако повољну оцену неће битније променити ни извештаји за новембар и децембар

него ће је, напротив, само потврдити. Краљевачки пензионери, а не само чланови ове организације, могу да буду и те како задовољни радом свог удружења.

– Закључно са 31. октобром прошле године на подручју Краљева било је 30.494 пензионера. Од тог броја, 18.758, или 64,2 одсто чланови су нашег удружења сразмерно структури корисника пензија, а у чланству имамо и пензионере из других средина. Сви они плаћају чланарину од један до три одсто, зависно од висине пензије, што је у просеку око 309 динара и тај новац се слива у наш Фонд солидарности. Захваљујући томе, као и неким другим приходима, организовали смо и спровели бројне акције солидарности, почев од помоћи социјално угроженима, помоћи породицама умрлих, давања позајмица, набавке животних намирница и огрева на рате, до организовања одласка у бање, излета и других активности – нагласио је Тимотије Николић, председник Удружења, на седници Скупштине.

После радног дела Скупштине, приређена је и мала предновогодишња свечаност.

Д. Стојић

Тимотије Николић (лево) и председник Надзорног одбора Желимир Анђелковић подносе извештај Скупштини

ДИМИТРОВГРАД

Активни и весели почетак године

Удружење пензионера општине Димитровград организовало је заједнички дочек православне Нове године у Димитровграду. Поред чланова удружења, прослави су се придружили и пензионери из Пирота, као и бројни гости пензионери из града Годеч из суседне Бугарске.

Дочек православне Нове године, који је одавно постао традиција овог удружења, протекао је у изузетно веселој атмосфери, добром расположењу и дружењу свих присутних.

Треба напоменути да су у Димитровграду већ почеле припреме за организацију традиционалне Међународне окружне олимпијаде трећег доба која је заказана за почетак априла. На овом спортском надметању ће, према речима чланова удружења, учествовати све екипе Удружења пензионера Пиротског округа а најављене су и четири екипе из Републике Бугарске.

А. Р.

Мушке звезде најплаћеније

Уредница за Кину Кери Грејси тражи да буде једнако вреднована, а у отвореном писму оптужила јавни сервис за „тајни и нелегални“ систем награђивања

Неће повишицу,
већ једнаке услове:
Кери Грејси

Бура се подигла још прошлог јула, када је британски јавни сервис, невољно и на захтев владе, објавио листу својих најплаћенијих звезда, укупно њих 96 са зарадама вишим од 150.000 фунти годишње, колико приближно зарађује премијер, и када су на видело изашле неке непојамно високе суме.

Подаци нису били дати у егзактним износима, већ оквирно, у 14 платних група, од најниже у распону од 150.000 до 199.000 фунти, до највише од 2,2 до 2,25 милиона годишње, са радијским водитељем Крисом Евансом, јединим у врху врхова.

Најближи њему, спортски коментатор Гари Линекер био је знатно ниже (1,75 милиона), па водитељ Грејем Нортон још даље (осамсто хиљада) док је женска представница Клаудија Винклман једва ушла у првих десет. Са зарадом од 450.000 до 500.000 пласирала се на девето место. Али гора од саме позиције на ранг листи јесте чињеница која је изашла на видело да најбоље плаћена жена у Би-Би-Сију зарађује четири пута мање од најбоље плаћеног мушкарца, као уосталом и то да жене чине тек једну трећину елитне групе 150+.

Са претплатом за јавни сервис од 147 фунти годишње, британска јавност сматра да има право да зна све, па је поводом објављених података покренуто мноштво питања о томе колико грађани дају и шта добијају заузврат и, уопште, у каквој је све то релацији са непристојно високим зарадама појединаца.

У самој кући реакције су биле друге врсте и свакако личније. Поготово је поражавајућа била слика малобројности жена у скупини одабраних или тачније нечије присуство и нечије одсуство.

Кери Грејси, уредница за Кину, са седиштем у Пекингу, једна од четворо спољно-политичких регионалних уредника, са изненађењем је на списку најплаћенијих открила имена двојице својих колега, уредника за

Северну Америку и Блиски исток. Мада сви у истом рангу, они су имали 50 одсто вишу плату од њених 135.000, као и од зараде друге колегинице, уреднице за Европу.

Протестовала је код менаџмента и рекла да не пристаје да ради под неравноправним условима. Одговор је дошао у виду понуђене повишице од 45.000. Очигледно се нису разумели. Одбила је зато што би и са тако великим повећањем и даље заостајала за колегама.

„Стално сам говорила шефовима да не тражим више новца, ја сам сасвим добро плаћена, већ само тражим да се Би-Би-Си придржава закона и подједнако вреднује жене и мушкарце, плаћа их исто за исте послове“, написала је у отвореном писму, после оставке коју је поднела почетком јануара.

У обраћању гледаоцима и слушаоцима Кери Грејси је кућу у којој ради три деценије оптужила за „тајни и нелегални“ систем награђивања, чиме не само да се крши закон, већ је то довело и до кризе поверења у редовима запослених. Захваљујући објављеној листи, жене су први пут имале чврст доказ за оно што су до сада само сумњале, да је њихов рад потцењен.

Напоменула је, такође, да је проблем свеобухватнији, да су погођене и жене које нису никакве „звезде“, већ мукотрпно раде као продуценти, са скромним платама и неповољним уговорима, а на ширину јаза додатно утиче и етничка припадност.

Угледна новинарка, са врхунским квалификацијама, напустила је Пекинг са великим жаљењем, како је написала. Ипак, из Би-Би-Сија не одлази. Вратила се у лондонску редакцију, где ју је дочекала општа подршка, и то не само женског дела.

Мада је у случају Грејсијеве руководство куће остало при ставу да је исправно поступило, јер постоје „разлике у улогама“ које оправдавају јаз, атмосфера у кући је промењена и сасвим је извесно да ствари више не могу бити исте.

Генерални директор Тони Хол је још раније најављивао, одговарајући на протестно писмо које су му упутиле новинарке чим је фамозни списак објављен, да ће родне неједнакости бити исправљене до 2020. и да фер услови у погледу зарада и учешћа жена на руководећим позицијама представљају суштинско опредељење корпорације.

Тема је додатно актуелизована приближавањем 6. априла и датума до када велике компаније са више од 250 запослених морају да објаве податке о свим зарадама и бонусима управо да би на светло дана изашле праве чињенице о томе како и колико жене заостају у примањима.

Обавезујући пропис је донет још 2016. али је фирмама остављен рок од две године да саме уреде своје нормативе и ускладе их са новим законом о једнакости из 2010. који је објединио сва досадашња легислативна решења против разних видова дискриминације, док је појединачни закон о једнакости у зарадама за исти рад изгласан још 1970.

Уочи истека рока око 500 фирми обелоданило је своју ситуацију, међу њима и Би-Би-Си. Разлика на штету жена износи 10,7 одсто, док је просек за целу Британију 18 одсто, па у компанији сматрају да је њихов резултат солидан.

Тек именовани државни секретар за културу и медије Мет Хенкок тврди, међутим, да би британска медијска перјаница морала да предузме много одлучнију и ефикаснију акцију у отклањању неједнакости.

Изнео је и радикално мишљење да би Би-Би-Си требало да размотри да врхунска примања запослених ограничи на 150.000 фунти, сразмерно стандардима у јавном сектору. Радикално свакако за оне који примају неколико пута више од лимитираних суме, да не помињемо шампиона чија је зарада већа петнаестоструко.

Д. Драгић

Пензијски фонд – благо викинга

Иако им је са највишег места у Вашингтону поручено да су добродошли у Америку, Норвежани за то нису заинтересовани – јер им је боље код куће

Кад се амерички председник Доналд Трамп недавно јавно запитао зашто међу мигрантима који долазе у његову земљу нема више Норвежана који су тамо добродошли, за разлику од оних из Салвадора, са Хаитија и из Африке, Норвежани су то схватили као комплимент, али нису били импресионирани. У својим твитер реакцијама ставили су до знања да немају ама баш никаквих разлога да се селе у Америку – јер им је боље код куће.

„Зашто бисмо се одрекли бесплатне здравствене заштите, бесплатног школовања, поузданих јавних услуга, петонедељних годишњих одмора и загарантованих пензија“, била је срж тих реакција – јер свега наведеног у Америци нема.

Трампова понуда и одговори на њу скренули су медијску пажњу на Норвешку која није често у вестима, јер за то нема разлога. Богата краљевина је прошле године проглашена за „најсрећнију земљу света“, има одличан животни стандард, дужи очекивани животни век од Америке, као и добре односе са Европском унијом, али није заинтересована за чланство у њој...

Норвешка је истовремено и земља која има најбогатији пензијски фонд на свету чија је вредност у септембру прошле године достигла билион – хиљаду милијарди – долара. Тај број се пише као јединица после које иде 12 нула!

То је, кад се прерачуна, по 190.000 долара по глави сваког од 5,2 милиона Норвежана.

Тај фонд, створен током 1990. од вишка прихода од нафте које Норвешка има у обиљу, практично је највећи појединачни светски инвеститор – своју вредност одржава власништвом акција готово свих компанија које се котирају на светским берзама.

Познат је још и по томе што има свој етички кодекс: не улаже, на пример, у компаније које се баве производњом оружја, оне за које је доказано да крше људска права, а недавно је одлучио да прода свој удео у компанијама које се баве нафтом и гасом са образложењем да би стално опадање цена фосилних горива могло да му нашкоди.

Прошле године повела се дебата и о томе сме ли фонд да се меша у унутрашња питања око 9.000 светских компанија чије акције поседује – а разлог је био инсистирање да се смање данас драстичне разлике у примањима запослених и менаџмента.

Деликатне етичке одлуке доносе се у Етичком савету фонда који ради прикупљања информација о подобности појединих компанија у том погледу ангажује светску истраживачку фирму која се бави еколошким и друштвеним ризицима у глобалном бизнису. Резултат тог аранжмана је да су инвестиције повучене и из светске дуванске

индустрије, као и из највећих емитера угљен-диоксида, који највише доприносе глобалном загревању, односно штетним климатским променама.

Фондом иначе управља Централна банка Норвешке и он је де факто „благо викинга“ (викинзи су стари скандинавски ратници чије је златно доба било између 8. и 11. века – прва норвешка држава је основана још у деветом веку, 872, а у међувремену је била и у унијама са Данском и Шведском).

Фонд је и метафорична „касица прасица“ ове нације која служи за евентуалне „црне дане“. Држава иначе ретко посеже за парам из овог извора да би закрила неке мање рупе у буџету.

Што се пензија тиче, иако је овај фонд номинално „пензионерски“, за редовну исплату пензија постоји посебан оперативни фонд. Норвешки пензијски систем је, као што се може и очекивати, међу најдарежљивијима.

На основну државну пензију има право сваки Норвежанин који напуни 67 година. Она се међутим у целости исплаћује само оним грађанима који су у Норвешкој живели најмање 40 година пошто су напунили 16, док се, у случајевима када је тај број мањи, и пензије сразмерно умањују.

Државне пензије се финансирају по познатом нам прин-

ципу да се доприносима оних који раде издржавају они који су свој радни век завршили. Дугорочна претња томе је и тамо неповољан демографски тренд: да је однос радно активних и пензионера све неповољнији за ове прве, то јест да све мање запослених финансира све више пензионера (тренутни однос је двоје радно активних на једног који то више није). Према једној студији Уједињених нација, број Норвежана старијих од 65 година ће до 2050. нарасти на 25 одсто укупног становништва, са 16 одсто колико их је било 2015.

Садашња основна државна пензија је око 1.700 евра месечно (у норвешким крунама) за пензионере који живе сами, и усклађује се сваке године. За оне који нису остварили никакву другу пензију (из радног односа, личним пензијским осигурањем) постоје додаци за супружника и за децу млађу од 18 година.

Запослени имају посебно (и обавезно) пензијско осигурање у аранжману са послодавцима (допринос послодавца је 7,8 одсто од нето плате, а запосленог 14,1), као и посебан систем „пензијске штедне“, а занимљиво је да се неки Норвежани који имају мале пензије због великих трошкова живота одлучују да живе у некој другој земљи, где им пензије више вреде.

Они који су радили и уплаћивали доприносе могу да рачунају да ће им пензија бити око 67 одсто од последње нето плате.

Ма колико стабилан био, ни пензијски систем Норвешке није могао да избегне глобални тренд реформисања. Промене су у овом случају покренуте још 2001, с планом да се окончају тек 2025.

Са резервом од хиљаду милијарди долара, свакако да нема разлога за журбу.

М. Бекин

МЕЂУНАРОДНИ КАРНЕВАЛ МАСКИ И ЕТНО ХРАНЕ

Лесковачка сукана баница најбоља

Сваке године уочи великог хришћанског празника Св. Саве у бугарском граду Пернику одржава се међународни карневал обичајних маски и етно хране. Као пример добре праксе прекограничне сарадње овде се, уназад годинама, традиционално три дана друже љубитељи старих и већ заборављених јела и обичаја из Македоније, Србије и Бугарске.

У име туристичке организације града домаћина Перника учеснике из Бугарске и госте из Србије и Македоније поздравео је Јордан Дичев.

Туристичку организацију Лесковца Бугарима су својим гастрономским доприносом тимски представили Весна Ђорђевић, Љубица Аризановић и Ранко Цојић. Капитен лесковачког тима Весна Ђорђевић, иначе уметнички руководилац КУД-а „Пензионер“ лесковачког Удружења старосних пензионера, истакла је да се Лесковчани сваке године са овог, али и других регионалних сусрета у презентацији народних обичаја и етно хране враћају са мноштвом признања.

– Наша стара јела су била врло запажена, а лесковачка сукана баница је опет најбоља, а то смо и сами видели пошто је одмах након презентације за трен нестала, јер су је бугарски гурмани брзо разграбили – поносна је Весна Ђорђевић.

Сваке године у оквиру традиционалног лесковачког кар-

Лесковачки специјалитети у Бугарској

невала међу многобројним учесницима из земље и иностранства нађу се и карневалисти из бугарског града Перника

са коледарским и пастирским играма и богатим маскама као победници и овогодишњих сусрета.

Т. С.

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА У КИКИНДИ ПРОСЛАВИЛО СВЕТОГ САВУ

На слави и гости из Темишвара

Овогодишњој прослави Светог Саве, крсне славе Удружења пензионера кикиндске општине, присуствовали су гости из пензионерских организација из Апатина, Беле Цркве, Земунa, Сремских Карловаца, Новог Милошева и Растине код Сомбора. Нису изостали ни представници Асоцијације сениора из Темишвара са којом кикиндско Удружење сарађује годинама. Међу званицама су били и Миодраг Булајић, члан Градског већа Кикинда, Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, и Велинка Накрајку-

Колеге из Румуније на Савиндану код кикиндских пензионера

ћин, директорка филијале Фонда ПИО у Кикинди.

Химну Светом Сави отпевали су хор Културно-уметничког друштва „Сунчана јесен“ и протојереј у пензији Јован Силашки. Уследило је освећење и резање славског колача који је умесила Ката Гецић, кума славе. Хор је посветио још три песме свецу, а рецитовао је млађани Слободан Мишков, унук пензионерског брачног пара Живојина и Кате Исаков. О првом српском просветитељу беседио је протојереј Јован Силашки, члан Удружења пензионера у Кикинди.

С. З.

ЗРЕЊАНИН

Бесплатна

Марија Лошонц, старосна пензионерка из Зрењанина, недавно је успешно реализовала своју идеју о бесплатној плесној школи за пензионере. Иза свега је жеља да се кроз једну корисну и лепу активност најстарији суграђани из Зрењанина окупљају и друже међусобно, али и са мла-

„Весела чаршија” у срцу Неготина

У Неготину је и овог јануара, на Богојављење, одржана културно-забавна манифестација „Весела чаршија”, коју под покровитељством општине седам година заредом приређују Туристичка организација и Дом културе „Стеван Мокрањац”. Центар Неготина је и ове године угостио више стотина расположених Крајинаца. Захваљујући већ уходаном тиму људи задуженом за организацију, улица књаза Михаила је становнике Неготина и околних села дочекала песмом и отвореног срца. Било је то празнично окупљање, које је, по једногласном мишљењу и изјавама посетилаца, подарило свима сећање на дух старе чаршије, на Неготин, познат по свом географском и историјском од-

ређењу али и по људима који се сврставају у великане и најзначајније личности 18. и 19. века. Реч је о столећима када је настајала и стасавала улица у којој се ево већ седам година на манифестацији „Весела чаршија” окупљају гра-

ђани жељни блискости, музике и смеха, откривајући у правом смислу задовољство дружења кроз подсећање на историју и традицију.

– Ово дешавање које организујемо у чаршији познатој

по духу који је краси, треба да допринесе да се развију и побољшају туристички садржаји. „Весела чаршија”, уосталом, промовише наш град, нашу традицију, великане по којима смо познати. Она чува дух прошлих векова и вредности које имамо – истакао је између осталог Владимир Величковић, председник општине, отварајући јануарско саборовање у Неготину.

Добром расположењу Неготинаца допринели су музичари и бројни излагачи на више од 20 штандова. Изложено је обиље слатких и сланих послатица за најмлађе посетиоце, док су старији могли да уживају дегустирајући кувано вино и ракију из подрума крајинских произвођача.

Јованка Станојевић

ПЕНЗИОНЕРИ КРУШЕВЦА УГОСТИЛИ ГОСТЕ ИЗ АЛЕКСАНДРОВЦА

Дружење Крушевљана и Жупљана

Удружење пензионера Крушевца (УПК) организовало је једнодневно дружење са члановима ове организације из општине Александровац у свом дому у Обилићевој улици. Према речима Милоја Богићевића, председника УПК, ова организације је у 2017. години остварила изузетне резултате у својој финансијској консолидацији, али и друштвеним, културним и социјалним областима. Формиран је КУД са бројним секцијама и члановима, који су наступили више пута на разним манифестацијама. У новој 2018. години биће интензивирани активности, а посебно у областима социјалне политике и побољшању стандарда пензионера у свим областима.

Слободанка Дишић, секретарка Удружења пензионера Александровца, истакла је да је од 6.100 пензионера у Жупи, учлањено 3.500 у 48 месних организација и да је то далеко изнад републичког просека. У овој години су поделили велики број социјалних пакета (самостално и у сарадњи са Фондом ПИО), организовали бројне излете, путовања и дружења, а остварили су и веома добру сарадњу са удружењима из Крушевца, Јагодине и Крагујевца. У Књижевном клубу „Жупа”, који води Јован Пејчић, активни су и млади ствараоци из свих области културе.

У вишесатном дружењу домаћина и гостију наступиле су чланице Фолклорне секције КУД Удружења пензионера Крушевца, Мића Јовановић је свирао на фрули, Миро-

љуб Мика Несторовић је рецитовао, а све је то пратио Оркестар РТК, на челу са Душаном Дуцом Пејчићем.

Ж. М.

плесна школа за пензионере

ђим генерацијама. За помоћ се обратила Марији Јанковић, секретарки, и Стојанки Лекић, председници Савета МЗ Вељко Влаховић у Зрењанину, са предлогом да омогуће да се, без накнаде, у сали њихове месне заједнице ова бесплатна школа плеса одржава два

пута недељно, уторком и четвртком од 19 часова. Оне су радо прихватиле поменути иницијативу и утицале да Савет МЗ званично одобри ову креативну активност зрењанинских пензионера, уз позив да им се грађани трећег доба и будуће обраћају за помоћ

ради реализације сличних иницијатива.

Тако сада више од четрдесет полазника ове плесне школе имају прилику да науче да плешу или играју – по избору, танго, валцер, салсу, влашко или ужичко коло... уз стручну помоћ Зорана Симоновића, учитеља пле-

са из Зрењанина, који се овом делатношћу бави већ 35 година. Све то у опуштеној и позитивној атмосфери, јер, како каже Симоновић, „за учење плеса је потребна добра воља, добар ритам и обавезно осмех на лицу за добро расположење”.

М. Мектеровић

КЊАЖЕВАЦ

Свечано и уз поштовање обичаја

У општини Књажевац је, као и ранијих година, свечано обележен Божић. Град је украшен светиљкама, окићен јелкама, а бадњаци су већ рано ујутро на Бадњи дан постављени поред улазних врата или на степеништима. Славило се у кућама и на трговима уз поштовање обичаја.

Свечаност је почела на Бадњи дан свечаном литургијом, а наставила се вечерњом службом у цркви светог Ђорђа, а затим литијом која је од цркве Карађорђевог улицом водила до градског трга испред Дома културе, где је по традицији организовано налагање бадњака. По традицији, младићи обучени у карактеристичну одећу ишли су на Бадње вече од куће до куће и певали божићне песме – коледе. Укућанима су честитали Божић, а они су их како обичаји налажу частили храном, пићем и новцем. Деца су у божићној чесници тражила златнике и сребрњаке. Затим је уследило паљење градског бадњака коме је присуствовало више од хиљаду Књажевчана.

Д. Ђ.

СРБИЈА

Масовно се пливало за Богојављенски крст

У Србији се већ традиционално годинама уназад организује пливање за Богојављенски часни крст и ретко је место у коме они најхрабрији 19. јануара не скоче у хладну воду да би најбржи изнео крст на обалу. Тако је било и овог јануара

Пливање за часни крст у Руми

у Власотинцу, Вучју, Лесковцу, Трстенику, Сврљигу, Нишу, Руми...

Уз оне који се не либе да запливају рекама у којима је температура воде тек неколико степени, на обалама су и бројни посматрачи који уз кувано вино, ракију, пихтије или сличне специјалитете навијају за пливаче.

Победник уз симболичну новчану награду обично на поклон добије и ланчић са крстићем.

Г. О.

ТРСТЕНИК

Прославили Бадње вече

Велики број Трстеничана прославио је Бадње вече у порти цркве Света Тројица. Освештање и паљење бадњака обавили су свештеници трстеничке цркве, који су се затим, као и председник општине Трстеник, Александар Ђирић, обратили присутнима и честитали им празнике. Ово традиционално окупљање пратио је и величанствени ватромет уз поздрав међу окупљенима „Мир божји, Христос се роди“.

Паљење бадњака испред цркве Света Тројица

Д. И.

СРЕМ

Божићна чаролија

Многи домаћини су тога јутра дочекали положајника, домаћице су бринуле о божићном ручку, а деца су се радовала пронађеном новчићу у чесници и другим обичајима. У појединим сремским селима млади су на коњима јахали улицама и уз божићне песме свраћали у дворишта домаћина честитајући им празник. Старији Сремци кажу да су некада момци на коњима најчешће навраћали у куће у којима су биле девојке за удају. Ни ове године нису изостале ватре на сеоским улицама, око којих су се на божићно вече окупили и стари и млади, уз кувано вино и ракију. Само је снег изостао, да употпуни божићну чаролију.

Г. В.

СВРЉИГ

Славили уз музику и песму

У клубу Удружења пензионера Сврљиг уз музику и песму дочекана је православна Нова година (на слици). Те вечери 30 пензионера у сопственој режији уз богат мени са сврљишким специјалитетима имало је провод за памћење. Игра уз музику локалног бенда и песма самих пензионера створила је дивну атмосферу. Исте вечери обележено је и неколико рођендана

и слављеницима су уручени пригодни поклони. И на дочеку православне Нове године пензионери су свима пожелели добро здравље и много среће и радости у животу. Развила се и дугачка пензионерска прича пуна шала и весеља. Утисци су врло повољни и већ се размишља о новим дружењима, која су у програму Актива жена овог удружења.

С. Ђ.

КИКИНДА

Пуним једрима у нову годину

Кикинда је достојно испратила стару и спремно дочекала нову годину. Већ годинама општински Деда Мраз поклони по неколико хиљада пакетића најмлађим суграђанима. У даривању малишана локалној управи придружиле су се и бројне организације и установе.

И остали житељи имали су прилику да узму добар залет за наредни период. Испред Градске куће приређен је Новогодишњи вашар. Он је десет дана

Новогодишњи вашар испред Градске куће у Кикинди

нудио Кикинђанима реквизите и поклоне за новогодишње и божићне празнике. Тај базар био је пропраћен наступима локалних музичких састава и интерпретатора. Градска управа честила је излагаче и продавце бесплатним коришћењем штандова, а они су се одужили разноврсним пригодним артиклима по приступачним ценама. Штанд Црвеног крста је и овог пута имао хуманитарни карактер, а „Чај од срца“ је прикупио позамашан новчани добровољни прилог уз окрепљење врућим напитком. Износ прикупљен на овај начин биће усмерен на племените акције.

С. З.

Новогодишња приредба у Власотинцу

ЛЕСКОВАЦ

У ритму јабланичког срца...

Дочек православне Нове године у Јабланичком управном округу најуспешније је организован у Лебану, Бојнику и Медвеђи, општинама које гравитирају планинској лепотици Радану.

Лебанчани су организовали дочек испред тамошњег Културног центра, уз музику, ватромет и кувано вино и ракију. Слично је било и испред спортске хале у Бојнику где су наступали познати вокални извођачи. У Медвеђи је организовано Гусларско новогодишње вече, као и наступ КУД „Јабланичко коло“ са сплетом игара и песама са југа Србије под именом „У ритму јабланичког срца“..

Председник општине Власотинце Зоран Тодоровић упрличито је традиционални новогодишњи пријем у општини сумирајући једногодишње развојне резултате.

У Црној Трави није било организованог дочека, као ни у Лесковцу, и тамо су средства планирана за ову намену преусмерена у хуманитарне сврхе. Било је и странаца, највише „комшија“, Бугара и Македонаца.

Т. С.

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Весело за дочек

Руководство Општинске организације пензионера Смедеревске Паланке за своје чланове организовало је дочек Нове 2018. године. Домаћин дочека била је месна организација пензионера месне заједнице „Доњи град“, где су људи трећег доба, уз песму, игру, шалу, иће и пиће, испратили стару и дочекали нову годину.

Заједно са паланачким пензионерима уз колце и покоји танго Нову 2018. годину дочекале су и њихове колегинице и колеге из неколико градова Србије.

Сл. К.

ЧЕТВРТИ КОНКУРС ЗА НАЈБОЉИ ПУТОПИС СТАРИЈИХ ОСОБА

Драганова награда 2018

У циљу доприноса промоцији активног и достојанственог старења у Србији, Удружење грађана „Снага пријатељства“ – Amity и портал Пензин четврту годину заредом позивају заинтересоване грађане, који имају 60 година или су старији, да учествују на конкурс „Драганова награда“ за најбољи путопис старијих особа.

Путописни радови који улазе у избор за награду разврстани су у пет категорија: најбоља женска путописна прича, најбоља мушка путописна прича, најбоља прича о путовању по Србији, најбоља прича о путовању у иностранство и најбоља путописна песма.

Да би се пријавили на конкурс и равноправно се борили за неку од награда, кандидати треба да испуне следеће услове:

- аутор/ка путописног рада треба да има најмање 60 година,

- у заглављу прве стране потребно је навести којој од пет категорија рад припада,

- путописни рад може да буде до максимум пет куцаних страна,

- пожељно је да фонт слова буде Times New Roman, величина слова 12,

- онај ко пише руком, треба да пише читким штампаним словима,

- може се послати само један путописни рад,

- на крају рада потребно је написати личне податке: име и презиме, године, адреса становања, телефон фиксни или мобилни, имејл адреса (уколико је аутор/ка има).

Награђени путописни радови биће објављени у посебној публикацији, а заједно са радовима који су добили посебне похвале моћи ће да се прочитају и на порталу Penzin.rs и интернет страници Удружења Amity. Стога, учесници конкурса треба на крају путописног рада да назначе да ли су сагласни да се, уколико уђе у избор, њихов рад и објави.

Радови се могу слати до 1. марта 2018. године, на адресу: Amity, Париске комуне 1/12, 11070 Нови Београд, са назначењем: „За конкурс“ или на имејл адресу: mira@amity-yu.org, такође са назнаком у називу писма „За конкурс“.

Жири ће одлуку о избору најбољих путописних радова саопштити до 1. маја 2018. године. За ауторе најбољих радова у свих пет категорија и за њихове пријатеље, у мају 2018. биће организовано наградно путовање по Србији. Учесници конкурса имаће прилику да читају своје путописне радове на књижевним вечерима које ће у мају бити организоване у неколико градова у Србији.

Г. О.

ДРУГИ МЕЂУНАРОДНИ ШАХОВСКИ ТУРНИР САВЕЗА СЛЕПИХ ВОЈВОДИНЕ

Уз подршку државе

Председник Покрајинске владе, Игор Мировић, отворио је 26. јануара Други међународни шаховски турнир Савеза слепих Војводине у Новом Саду. Међународни шаховски турнир – по позиву, у потпуности је финансирало Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Шаховски турнир у Новом Саду је на најбољем путу да постане традиционалан у чему ће имати и максималну подршку Покрајинске владе. – Достигнутим степеном социјалне подршке лицима за инвалидитетом, укључујући и слепе и слабовиде, мери се цивилизацијски напредак и укупан хумани, демо-

кратски капацитет сваког друштва. Не смемо да заборавимо ни чињеницу да одговарајући степен те подршке можемо да остваримо само ако схватимо и искрено прихватимо да је проблем инвалидности проблем целе заједнице, а не само тих особа и њихових породица – истакао је Мировић.

Владимир Панин, председник Савеза слепих Војводине, истакао је да је њихова организација која води бригу о око 3.300 слепих и слабовидих чланова (од тога 119 деце) после оваквих подстицаја добила наду да ће им наша држава помоћи у активностима које спроводе у интересу ове популације.

Игор Мировић на отварању турнира

На овом тродневном турниру, који је успешно организовао Савез слепих и слабовидих Војводине, који је уједно на овај начин обележио и јубилеј – 69 година постојања и рада, учествовало је

24 такмичара из Словачке, Румуније, Бугарске, Словеније, Македоније, Хрватске, Босне и Херцеговине (Федерације и Републике Српске) и Србије.

М. Мектеровић

Право на пензионисање уз „рупу“ у стажу

? **Е. В., Београд:** У радној књижици моје мајке уписано је око 17 година радног стажа, а она је рођена 1958. године. Међутим, приликом провере уплате радног стажа утврђено је да јој је уплаћено око осам година радног стажа, док остатак није. С обзиром на то да се њој по годинама приближава старосна пензија, страхујемо да неће остварити то право, јер послодавац није уплатио доприносе. Како доћи до праведно стечене пензије у овом случају, а да то нису натезања, тужења и друге ситуације где је све чисто када је у питању радник, а да је затајио послодавац?

Одговор: Осигураник, када наврши законом прописане године живота, може да оствари право на старосну пензију уколико има најмање 15 година стажа осигурања за које су плаћени доприноси. Уколико осигураник нема регистроване пријаве М-4 са подацима о стажу и зарадама за одређене године у електронској бази матичне евиденције Фонда, то може да значи да послодавац није у законском року доставио пријаве података о уплати доприноса (М-4 образац), на основу којих се уносе подаци у базу података, или да за тај период није уплатио доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Законом о доприносима за обавезно социјално

осигурање прописано је да наплату доприноса обавља Пореска управа где можете да проверите да ли су доприноси плаћени или да се захтевом обратите Архиву града за потврду о плаћеним доприносима. Уколико доприноси за пензијско и инвалидско осигурање нису плаћени, требало би се обратити бившем послодавцу, Пореској полицији или надлежном суду. У зависности од месеца у ком је рођена, Ваша мајка стиче услов за старосну пензију 2021. године када наврши 63 године и два месеца или 2022. године са 63 године и четири месеца живота, под условом да има најмање 15 година стажа осигурања за које су плаћени доприноси.

Спортски стаж

? **Д. Б., Алексинац:** Коме треба да се обратим ради регулисања радног стажа као активног спортисте у следећим клубовима: ФК Напредак, Алексинац, ФК Јастребац, Ниш, ФК Галеника Земун и ОФК Београд?

Одговор: Својство осигураника по основу бављења спортом може да се призна спортисти који је био члан спортског клуба који се такмичио у савезном рангу или у спортовима у којима се такмиче појединци.

Потребно је поднети захтев за утврђивање својства осигураника надлежној филијали Фонда ПИО, на основу кога се спроводи поступак и доноси решење. Уз захтев за утврђивање својства осигураника спортисте потребно је приложити: званичне доказе – јавне исправе из којих се види да се лице

у одређеном периоду бавило спортом (регистрација, здравствени картон, записници са утакмица и сл.), потврду – доказ којег ранга је био клуб у време када је спортиста био члан тог клуба, односно потврде матичног клуба, одговарајућег гранског и Спортског савеза Србије и доказ о школовању у време када се налазио у клубу. Уколико се ради о појединачним спортовима – доставити доказ да ли је спортиста био члан презентације и да ли су му резултати у том спорту били на међународном нивоу.

Потврда о животу

? **М. В., Лесковац:** Одскоро сам корисник аустријске пензије па ме интересује да ли морам лично да путујем у Аустрију да бих извадио потврду о животу, односно да бих доказао да сам жив.

Одговор: Фонд ПИО бесплатно оверава потврде о животу корисницима који имају пребивалиште у Србији, а примају инострану пензију. Овера потврда о животу може се обавити у свим филијалама Фонда, службама филијала и испоставама, а кориснику је потребна само лична карта ради идентификације.

Корисник права из пензијског и инвалидског осигурања (пензија, новчана накнада итд.) потврдом о животу исплатиоцу осигурања доказује да је жив.

Корисник пензије по домаћим прописима, односно новчане накнаде, такође је дужан да достави потврду о животу Фонду ПИО, уколико такав захтев добије од Фонда.

Додатни стаж није стаж осигурања

? **Љ. К., Ваљево:** Имам троје деце по основу чега сам остварила додатни стаж у трајању од две године. Да ли се и овај стаж рачуна као услов за стицање пензије?

ОДГОВОР: Стаж по основу рођења трећег детета представља посебан стаж и није исто што и стаж осигурања. То значи да овај посебни стаж не представља услов за остваривање права на пензију јер се као услов за пензију захтева навршење одређених година стажа осигурања. Практично,

стаж од две године по основу рођења трећег детета се не узима у обзир приликом процене испуњености услова за остваривање права на пензију, али улази у укупан пензијски стаж приликом обрачуна износа пензије и на тај начин незнатно утиче на повећање тог износа.

Висина накнаде за туђу помоћ и негу

? **К. Ђ., Љубовија:** Имам 80 година и примам накнаду за туђу помоћ и негу у износу од 10.002 динара, а у Вашим новинама сам прочитала да она у ствари износи 16.346,66 динара.

Нисам пензионер и немам никаква друга примања, а непокретна сам и принуђена да плаћам жену која ме негује. При том купујем и лекове, пелене и храну.

Коме да се обратим за повећање накнаде за туђу помоћ и негу?

Одговор: Наведени износ (16.346,66 динара) примају осигуранци и корисници пензије који су право на туђу помоћ и негу остварили преко Фонда ПИО. Будући да Ви нисте пензионер, право на ову надокнаду

сте остварили преко надлежног центра за социјални рад и тај износ се разликује од оног који прописује Закон о ПИО.

У вези са Вашом тешком материјалном ситуацијом, обратите се центру за социјални рад.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ГРАДИЋ КОД НОВОГ САДА	ОЧИСТИТИ У ВОДИ	ВРСТА ИГЛЕ	НЕСТАТИ ИЗ ЖИВОТА	ЈЕДАН ЕКСТРЕМИТЕТ	ГРАД У ТУРСКОЈ	ПОПУТ, НА НАЧИН
ОДМОР							
ДЕО НЕКЕ СЕРИЈЕ							
ДЕО РАВНИ СА ТРИ ДУЖИ							
МУШКО ИМЕ							БРОЈНИ ПОКАЗАТЕЉИ
ГРУЗИЈ. РЕЖИСЕР. ЛОРСЕЛИЈАНИ					ПРВАК, ШАМПИОН ГАЛАМА, ВРИСКА		
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА			ЕВЕНТУАЛНО (СКР.) ЛУКА ЈУЖ ЈЕМЕНА		ОЗНАКА ЗА КАРАТ НАТАЋИ НА НЕШТО		
ОЗНАКА АМПЕРА		ГРАД У ГРЧКОЈ ПАКАО (МИТ.)					
ЧЛАН РАДИКАЛ. СТРАНКЕ							
РЕЧНО ОСТРВО (МН.)				ГРУБО СУКНО ПОВЕРЕНА СТВАР			
ОЗНАКА НЕМАЧКЕ		СИМБОЛ НАТРИЈУМА НЕХАЈ, НЕБРИГА			ОРЕГОН (СКР.) ХЕМИЈСКИ СПОЈЕВИ		
СИМБОЛ ЗА ИНДИЈУМ			ФУДБАЛЕР, ЛИОНЕЛ ДРВЕНИ ПЛУГ				
ПРИПЛОДНИ ВЕПАР							ИМЕ ВОДИТЕЉКЕ КИШ
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ДЕО ОДЕЋЕ ИМЕ ГЛУМИЦЕ ВЕСТ						
ПЕХ, НЕЗГОДА						ОЗНАКА ШПАНИЈЕ СИМБОЛ ЗА КАЛИЈУМ	
ЉУБАВНО ПЕСНИШТВО							

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

У овој укрштеници сами уписујете црна поља. Њихов број уписан је у заградама на крају сваког описа речи.

ВОДОРАВНО: 1. Ознака за север – Женско име (1), 2. Хемијски симбол за ербијум – Пешак у шаху (1), 3. Мехурићи у протоплазми Ђелија (0), 4. Иницијали романописца Золе – Крах, пропаст (1), 5. Место у Србији (0), 6. Журналиста (0), 7. Страшило, неман (мн.) – Аутомобилска ознака Италије (1), 8. Пређашње свршено време у граматичи (1), 9. Мрешћење риба – Хемијски симбол за уран (1), 10. Ознака за електрон – У неко раније време (1), 11. Река (шпански) – Други, остали (1), 12. Идуће године (скр.) – Италијански кошаркашки клуб (1), 13. Врста брода (0), 14. Равна површина (лат.) – Прво и седамнаесто слово ћирилице (1), 15. Доњи део, данце – Ознака за енергију (3)

УСПРАВНО: 1. Један континент (1), 2. Разговарање – Име композитора Стравинског (3), 3. Хемијски симбол за азот – Потврђено потписом и печатом – Поредак, низ (3), 4. Релаксирати се – Име глумца Бекјарева (1), 5. Свирачица виолине (мн.) – Ознака за обим (1), 6. Поредак војника – Ознака за тону – Име глумице Манчић (3), 7. Име раније скијашице Прел – Узимање ваздуха у плућа (1)

АНАГРАМ

ВАЖИ И НАГОН...

... ка глуми!

Решењем се добија име и презиме наше глумице.

РЕШЕЊЕ – СКАНДИНАВКА: починак, епизода, троугао, Радман, Отар, ас, ви, ев, к, а, Атина, радикал, аде, аба, д, на, ор, Ин, Меси, нераст, мантил, малер, е, еротика. БЕЛА УКРШТЕНИЦА: с-Новак, ер-пион, вакуоле, ез-слон, Глотина, новинар, авети-и, аорист, мрст-у, е-некад, рио-ини, иг-Личис, корвета, ара-ањ, дно-е. РЕБУС: Ивана Жигон.

Да ли сте знали ...

– да морганатски брак јесте брак између особа неједнаког друштвеног ранга? Ови бракови су углавном склапани између мушкарца из краљевске куће и

жене која није из краљевске куће (или је плебејског порекла или занимања које је сматрано ниским). Титуле, права, имовина или повластице које муж поседује не могу се преносити на жену и децу рођену у овом браку. Овај брак је такође познат и као „леворуки брак”, јер на церемонији венчања младожења држи својом левом руком десну руку младе, уместо десном руком леву руку младе, како је обичај. Такође је било могуће, мада ређе, да се жена уда за човека нижег друштвеног ранга.

– да је Григориј Александрович, тј. кнез Потемкин-Таврически, руски војсковођа, државник, гроф и пресветли кнез Миљеник, према неким изворима, од 1775. године био морганатски супруг царице Катарине Велике? Неки историчари тврде да су се кнез Потемкин и царица Катарина тајно венчали 1775. године у Вазнесењској цркви у Москви. Њихова кћи, Јелисавета Григорјевна, носила је презиме Тјомкина, са одбаченим првим слогом, што се тумачи као крње очево презиме. Такође, Марија Лујза, по свом првом браку царица Француске, склопила је морганатски други брак са швапским грофом од Најперга након смрти свог првог мужа, Наполеона I, а надвојвода Франц Фердинанд Хабзбуршки и Софија Хотек или војвоткиња од Хоенберга, закључили су из љубави морганатски брак 1900. године.

– да једна од најстаријих сачуваних венчаница у Србији јесте венчаница принцес кроја од белог сатена коју је 1878. године у Београду носила Драга Кандић на венчању са Љубомиром Ковачевићем, историчарем и политичарем? Ова венчаница чува се у Музеју примењене уметности у Београду, као и венчаница сашивена у чувеном београдском кројачком салону Берте Алкалај коју је 1911. године у Нишу носила Даница Палигорић на венчању са Николом Јорговановићем, пешадијским мајором. Обичај да се у западним земљама носе венчанице потекло је од француске војвоткиње Ане од Бретање када се 1499. године удала, по трећи пут, за Луја XII.

– да за сваку годишњицу брака постоје тачно утврђени поклони који се дарују? За прву годишњицу се дарује памук, за десету калај, за двадесету порцелан, за тридесету бисери, четрдесету корал, педесету злато, шездесету дијамант и за седамдесету платина.

Приручник о животу

Плитки најбрже потону.

Људи су истомишљеници, сви мисле да су паметни.

Глад поједе част.

Богат си ако научиш да будеш задовољан оним што имаш.

Беда се лакше подноси од неправде.

Адвокати постоје да се људи не свађају – цабе

Љубиша Михајловић

Молим за реч

Пензионери су добили повишицу од свега два одсто. Три одсто су узели унуци.

Дочекао сам 1. јануар, али ме је сачекао 1. фебруар.

Некад су боксери мењали лични опис, а данас то раде пластичари.

Унуци су љубоморни. Деде имају сениор картице, а њима нису дате јуниор картице.

Да ли је кошава хонорарни сарадник Градске чистоће?

Пошто има свега 28 дана, фебруар је проглашен пензионерским месецом.

Чим су чули да су пензионери добили повишицу, врапци су се масовно вратили у паркове.

Нови слоган – ПППП. Прави Пензионер Помаже Потомке.

Дејан Патаковић

Празна глава

Особе које код нас не псују су културолошки феномени.

Ја сам експерт за жене. Све ми признају да већег теоретичара од мене нису виделе.

Он је духовно богат човек, којег кер нема за шта да уједе.

Моје лудило је позитивно, али је добро то што није заразно.

Све иде из главе. Зато ми је и празна.

Ја сам кување учио на интернету. Зато ћемо данас виртуелно да ручамо.

Моји укућани неће ништа да раде, док их не субвенционишем.

Зоран Т. Поповић

Отворено питање

Из наше породице запослен је само деда. Он прима пензију.

Дочекали су све што смо од њих очекивали.

Затварање финансијске конструкције код нас је увек отворено питање.

Паметан и будала се не друже. Они су браћа.

Чим сам извукао дебљи крај, одмах сам се повукао у себе.

Једино ја поносно трпим сваку лаж, рече билборд.

Новине читам кад имам времена, а таблоиде редовно гледам.

Откако смо пронашли пут у бољу будућност, не мичемо се с места.

Милен Миливојевић

Хемија и физика

Ко не уме да буде сам, тај не зна да буде ни са ким.

Не могу никог да променим, а себе нећу.

Тешко му је да живи, а боји се да умре.

Кад се већ ваљамо по блату, бар да је лековито.

Кад нестане „хемије”, смучи вам се „физика”.

Милица Чулић